

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№32 (1049) 15 лютага 1995 г. Серада. | Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. | Тыраж 552417 экз. | Кошт у розніцу — 200 руб.

ФАКС

*ФАКТЫ*АРГУМЕНТЫ*КОММЕНТАРИИ*СОБЫТИЯ*

Вкратце

Вчера соединения и части внутренних войск МВД России при поддержке подразделений российской армии продолжали на территории Грозного "специальные мероприятия", в результате которых уничтожен один боевик и задержано 15 человек, подозреваемых в совершении преступлений.

По сведениям МВД, погибло 6 военнослужащих министерства обороны, 25 ранено.

❑

Из зоны боевых действий в Чечне с декабря выехали и прошли регистрацию 219 706 человек.

Как сообщает Центр общественных связей МВД России, в основном это женщины с детьми, а также граждане преклонного возраста.

❑

Курс российского рубля по отношению к доллару США на торгах Московской межбанковской валютной биржи во вторник упал на 25 пунктов по сравнению с торгами 13 февраля и составил 4231 рубль.

❑

Министерство путей сообщения России с 15 февраля снижает на 50% тарифы на перевозку по железной дороге грузов на Дальний Восток на расстояние свыше 3000 километров.

Однако одновременно с 15 февраля министерство путей сообщения повышает в 1,6 раза тарифы на дальние пассажирские перевозки.

❑

Все ветераны и участники Великой Отечественной войны в Москве будут обеспечены жильем к 50-летию победы (9 мая) над фашистской Германией.

Мэр столицы Ю.Лужков назвал это "важнейшей акцией" московского правительства, выступая вчера на его заседании.

На визит отвечают визитом

13 февраля начался официальный визит в Беларусь делегации Сейма Латвии во главе с А.Беркисом в ответ на визит белорусской парламентской делегации в Ригу, который состоялся 6 января прошлого года.

В первый день своего пребывания латвийские парламентарии встретились с первым заместителем Председателя Верховного Совета Вячеславом Кузнецовым. "Несмотря на ряд экономических соглашений, — сказал В.Кузнецов, — их уровень оставляет желать лучшего". По его словам, Беларусь имеет свои интересы в Латвии — прежде всего, ее интересуют вагоны для электропоездов, морские продукты, белковые добавки. Беларусь проявляет интерес и в использовании морского порта в Вентспилсе как перевалочной базы в торговле с другими государствами.

Латвийскую сторону интересуют белорусские тракторы, продукция производственного объединения "Белшина", мини-тракторы, которые производятся в Сморгони, и минеральные удобрения.

Во время встречи Вячеслав Кузнецов затронул проблемы белорусской диаспоры в Латвии, которая насчитывает 101 тысячу человек. 79 тысяч из них не имеют гражданства, а это значит — не участвуют в приватизации жилья, не могут приобретать в собственность землю. Озабоченность судьбой белорусов в Латвии не напрасна: из общего числа вернувшихся в прошлом году в Беларусь граждан 80 процентов — те, кто покинул Латвию. Латвийские парламентарии сообщили, что сейчас Сейм рассматривает закон о гражданах бывшего СССР.

Стороны подчеркнули, что ряд белорусско-латвийских соглашений, в том числе в области обороны прав граждан — "О защите прав лиц, которые принадлежат к национальным меньшинствам", "О компенсации за жилье гражданам, которые желают покинуть Латвию", — не подписаны.

Юрась ДУБИНА.

День памяти

13 февраля Президент Беларуси подписал указ об объявлении 15 февраля Днем памяти воинов-интернационалистов.

Начиная с этого года 15 февраля будет праздничным днем в белорусском календаре. Согласно указу, для воинов-интернационалистов, которые проходят действительную военную службу в Вооруженных Силах, а также в частях МВД, погранвойск и гражданской обороны, этот день объявлен выходным. С инициативой принятия такого указа к Президенту Беларуси ранее обратилось руководство Белорусского союза ветеранов войны в Афганистане.

Пока неясно, попадают ли под действие нового указа ветераны советско-финской войны 1939-1940-х годов, герои "освободительного похода" на Западную Украину и Беларусь сентября 1939 года, военнослужащие, оказывавшие "интернациональную помощь" Венгрии в 1953 году и Чехословакии в 1968 году, а также многочисленные военные специалисты — уроженцы Беларуси, которые выполняли свой воинский долг в странах Азии, Африки, Латинской Америки.

Великолепная шестерка

Белорусская научно-промышленная ассоциация подвела итоги конкурса на звание "Лучший руководитель-предприниматель года".

Соответствующие свидетельства вручены победителям — президенту акционерного общества "Атлант" Леониду Калугину, председателю правления акционерного коммерческого банка "Приорбанк" Сергею Костюченко, директору Могилевского завода транспортного и сельскохозяйственного машиностроения Валерию Черткову, генеральному директору научно-производственного объединения "Интеграл" Виктору Емельянову, президенту концерна "Амкодор" Василию Шлындикову и генеральному директору производственного объединения "Белкоммунмаш" Ивану Сафронову.

Ирина САЗАНОВИЧ.

Предотвращенная разборка "авторитетов"

В субботу 11 февраля сотрудниками Управления по борьбе с организованной преступностью в городе Минске задержаны "воры в законе", прибывшие из Москвы, Мурманска, Твери и других регионов бывшего СССР.

Цель приезда — проведение разборок с "коллегами" из Беларуси и освоение республики, которая, как выразился один из визитеров, представляет собой "непаханное поле".

Действительно, отсутствие нормального Закона об организованной преступности, проект которого длительное время пылится в Верховном Совете, способствует установлению режима наибольшего благоприятствования как для отечественных, так и для зарубежных мафиози.

Полагаем, что народным избранником будет небезынтересно узнать, что несколько уголовников, в том числе видный авторитет преступного мира Москвы А.Окунев (кличка Огонек), проживал рядом с ними в гостинице "Минск". Возможно, им приходилось встречаться в уютных буфетах и барах гостиницы, где вор, по его собственному признанию, коротал за пивком длинные зимние вечера. И именно у него в номере обнаружена и изъята марихуана и множество шприцев для введения наркотиков.

Алексей ТИТОВ.

Вот и гори после этого на работе...

В городе Горки Могилевской области преступниками сожжены гараж и автомобиль начальника местного РОВД.

По мнению руководства областного УВД, "ничего так просто не случается, и происшедшее — ответ на решительные действия районной милиции в борьбе с преступностью".

Александр АЛЕКСАНДРОВИЧ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН, РИД.

Лебедь атакует президента

9 февраля командующий 14-й армией генерал-лейтенант Александр Лебедь заявил, что президенту России следует подать в отставку из-за событий в Чечне.

В результате решения о применении силы неподготовленные российские солдаты были брошены под пули.

"Только преступная власть могла послать сотни своих граждан на верную смерть", — заявляет генерал. Это первый выпад Лебедя непосредственно против Ельцина.

О чести "зайца" замолвите слово...

21 февраля в Конституционном суде Беларуси состоится слушание дела о конституционности деноминации белорусского рубля, проведенной постановлением Кабинета Министров и Национального банка от 12 августа прошлого года.

Инициатором рассмотрения дела выступила группа депутатов Верховного Совета во главе с бывшим руководителем парламентской фракции "Беларусь" Геннадием Козловым. Еще осенью под их обращением было собрано 75 подписей депутатов Верховного Совета вместо необходимых семидесяти. Народные избранники посчитали, что решение Кабинета Министров и Нацбанка нарушило права миллионов белорусских граждан, и потребовали компенсировать потери с учетом инфляции.

"Беспредел" лишает аппетита

Начальник милиции общественной безопасности города Борисова (Минская область) подполковник милиции А.Юраш, находясь в районной больнице, куда его с рабочего места доставила "скорая", объявил голодовку.

По словам голодающего, ему есть что рассказать о беспределе шефа Борисовского ГОВД. А.Юраш намерен продолжать голодовку до тех пор, пока его не выслушают представители Министерства внутренних дел республики или депутаты Верховного Совета.

В то же время подполковник Юраш не исключает, что с ним могут расправиться — таких шагов "система" не прощает... Тем не менее он считает своим долгом привлечь внимание к Борисовскому ГОВД, где для "инакомыслящих" в последнее время созданы невыносимые условия.

Геннадий ЕЩЕНКО.

Рекорд мошенника

Своеобразный рекорд установил мошенник из Молодечно.

Он снял в аренду на год двухкомнатную квартиру и ухитрился ее продать... восемь раз, положив в кошелек сто тысяч долларов.

Николай КОПЫЛОВИЧ.

У мінулыя выхадныя ў Мінскім Доме афіцэраў прайшоў конкурс "Супермадэль Беларусі-95", сярод заснавальнікаў якога была і рэдакцыя "Народнай газеты". Прыгожыя дзяўчаты і музыка, кветкі і калекцыі сучаснага адзення зліліся ў вялікае святочнае шоу. Многія ўдзельніцы конкурсу атрымалі каштоўныя падарункі, а званне "Супермадэль Беларусі-95" заваявала Алена Бушуева з Мінска, "Міс Зачараванне" стала Алена Маркітан з Брэста.

❑ ***Удзельніцы конкурсу дэманстравалі і вось такія незвычайныя нарады.***

Фота Сяргея ГРЫЦА.

Пазіцыя

Мы — мірныя людзі і грошы павінны выдаткоўваць на хлеб, а не на велізарную армію

"Дзяржава, якая заявіла на ўвесь свет пра бяз'ядзернасць і нейтралітэт, якая знаходзіцца ў цяжкім эканамічным становішчы і не забяспечвае людзям элементарнага пражытачнага мінімуму, магчымасці купіць патрэбныя лекі, не мае права выдаткоўваць велізарную частку бюджэту на армію, іншыя сілавыя структуры. Як мага хутчэй неабходна вызначыць дзяржаўную ваенную дактрыну, разумную колькасць узброеных сіл, унутраных войск, КДБ, МУС, ажыццявіць вывад расійскіх ваенных падраздзяленняў, спыніць будаўніцтва расійскіх ваенных баз "Вузел Баранавічы" і Вілейка, каб нашы людзі не былі заложнікамі, каб Беларусь не заставалася ядзернай мішэнню".

Гэта радкі са Звароту ўдзельнікаў канферэнцыі Беларускага камітэта міру. Што і казаць, правільныя словы, хто не паставіць пад імі свой подпіс?

Іван ЗЯРНІЦКІ.

У Кабінеце Міністраў Рэспублікі Беларусь

Кабінет Міністраў прыняў распараджэнне аб устанаўленні з 15 студзеня 1995 года нормы расходаў на бясплатнае харчаванне, што прадастаўляецца асобам, якія працуюць у зоне эвакуацыі (у тым ліку часова накіраваныя або камандзіраваныя ў гэту зону), а таксама ваеннаслужачым і асобам радавога і начальніцкага саставу органаў унутраных спраў і КДБ, якія заняты на работах і нясуць службу на адселеных тэрыторыях у зонах эвакуацыі, першчарговага і наступнага адсялення. Устаноўленая норма расходаў складаецца з сумы 10 тыс.рублёў і размеру сутачных расходаў для асоб, часова накіроўваемых або камандзіруемых у зону эвакуацыі, — у суме 12,5 тыс.рублёў. Фінансаванне затрат, звязаных з павелічэннем прадугледжаных у гэтым распараджэнні расходаў на бясплатнае гарачае харчаванне і сутачных расходаў, ажыццяўляецца прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі за кошт крыніц, якія ў іх ёсць. Пры гэтым маецца на ўвазе, што гэтыя сумы кампенсуюцца ім фінансавымі органамі па месцы знаходжання прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый са сродкаў, што выдзяляюцца на ліквідацыю вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС.

❑

У мэтах павелічэння аб'ёмаў вытворчасці, паляпшэння фінансавага стану прадпрыемстваў і арганізацый Кабінет Міністраў пастанавіў дазволіць прадпрыемствам і арганізацыям незалежна ад форм уласнасці правесці ў лютым—сакавіку 1995 года даацэнку вытворчых запасаў да ўзроўню цэн апошняга іх набыцця. Пры гэтым накіраваць 50 працэнтаў сумы даацэнкі на папаўненне ўласных абаротных сродкаў, 50 працэнтаў — на даходы ад пазарэалізацыйнай дзейнасці з падаткаабкладаннем гэтай сумы згодна з заканадаўствам. Вынікі даацэнкі неабходна будзе адлюстраваць у бухгалтарскай справаздачы па стану на 1 красавіка 1995 года.

Прэс-служба Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь — Белінфарм.

ДАВАЙТЕ ПРОЯСНИМ...

Кому хочется представить банкиров виновниками развала экономики

Александр ЗАСТАВНЮК, председатель правления Белагропромбанка

Речь в моей статье пойдет о стремлении кое-кого представить банкиров виновниками создавшего положения в экономике не случайно. В последнее время в печати появился ряд публикаций негативного характера о деятельности банков. Не имея специальных знаний и малейшего представления об особенностях их деятельности в условиях рыночной экономики, пользуясь в основном домыслами, слухами, произвольно выбранными материалами, некоторые авторы уверенно утверждают, что банковское дело организовано не так, что банков слишком много и вообще не такие банки нам нужны.

И пишут так, чтобы для народа все сразу было понятно — без рассуждений, чтобы появилась сначала неприязнь к банкам, затем ненависть, а потом еще немножко, и можно уже звать крушить "ненавистный капитал".

Одно дело, когда об этом пишут журналисты. Некоторым журналистам нужны прежде всего сенсация и внимание к своей персоне, а потом уже освещение и анализ проблемы. Например, корреспондент одной из центральных газет Российской Федерации называет Белагропромбанк одним из отсталых банков, правда, критерий оценки не приводится. Но у читателей в сознании негативная информация уже отложилась. Мало того, что подобное заявление крайне отрицательно сказалось на имидже банка, этой оценкой была сделана попытка уязвить премьер-министра и унизить республику в целом перед восточным соседом.

Но то, что могут позволить себе журналисты, не должны позволять политики. Один из них, например, депутат Верховного Совета, доктор экономических наук, рыночник, вдруг высказывает в прессе обеспокоенность размером прибыли Белагропромбанка и выражает сомнение в целевом использовании выданных селу через банк централизованных кредитных вложений. Вторит этому автору еще один депутат в "Народной газете" (от 29 ноября 1994 г.), который сообщает читателям этого массового, солидного и уважаемого издания, что третья часть кредитов, выделенных сельскому хозяйству, по назначению не доходит — оседает в коммерческих структурах. Ну откуда такие данные?

Или вдруг на головы читателей "Белорусской нивы" обрушивается информация руководителя сельскохозяйственной отрасли о том, что небольшая группа работников банка ограбила государство, что банки "приватизировали" деньги государственных предприятий. А корреспонденты газеты "Знамя юности" (28 декабря 1994 г.) доводят до сведения читателей мнение г-на Эйдина Э.Л., что государство якобы имело в Белагропромбанке контрольный пакет (более 300 млн. долларов), а руководство банка выкупило его всего за 300 млн. "зайчиков".

Все эти факты, мягко говоря, или не соответствуют действительности, или преподнесены предвзято. Например, Белагропромбанк упрекают в большой прибыли. Давайте разберемся с этим вопросом. Хочу сообщить читателям, что на Белагропромбанк приходится более 50% всех кредитных вложений в экономику республики, а его прибыль составляет только 24% от общей суммы прибыли всех коммерческих банков, т.е. говорить о необыкновенно большой прибыли банка не приходится. Читатели далее еще ознакомятся с размером маржи по банкам (разница между средними процентными ставками по кредитам и средними процентными ставками по депозитам) и смогут убедиться, что у Белагропромбанка он минимальный.

(Окончание на 3-й стр.)

Для зручнасці ў разліках

У сувязі з немэтазгоднасцю далейшага выкарыстання разліковых білетаў Нацыянальнага банка дробных наміналаў прынята рашэнне аб спыненні з 1 сакавіка 1995 года выпуску ў зварот банкнот вартасцю 50 капеек, 1, 3 і 5 рублёў.

Разліковыя білеты ўказаных наміналаў захоўваюцца ў якасці плацежнага сродку і павінны беспярашкодна прымацца да плацяжу і пасля 1 сакавіка 1995 года ўсімі суб'ектамі гаспадарання, якія ажыццяўляюць гандаль і аказваюць паслугі насельніцтву.

Установам, прадпрыемствам і арганізацыям, якія маюць у касах разліковыя білеты дробных наміналаў, рэкамендуецца здаваць іх у банкі для залічэння на рахункі.

Дзмітрый ЖУК, прэс-служба Нацыянальнага банка Беларусі.

Погляд

Галавакружэнне... ад праграм

Мікалай КОВАЛЬ, старшыня калгаса імя XXI з'езда КПСС Рэчыцкага раёна, дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Калі б можна было сабраць хоць па аднаму экземпляру ўсе праграмы, указы, рашэнні, пастановы, загады, распараджэнні, якія многія гады "ўзнімалі" сельскую гаспадарку, і спаліць, то гэтым попелам мы маглі б засыпаць тоўстым слоем усе землі нашага калгаса. Але мы не сталі б рабіць такога глупства. Бо попел гэты забруджаны. Сацыяльна і экалагічна. Ён выклікае невылечную хваробу.

"Аграрый усіх народаў" некалі назваў гэтую хваробу галавакружэннем. З лёгкай рукі ягонай так і не канчаецца гэтая эпідэмія. Прайшоўшы адпаведны жыццёвы шлях, працуючы ўсё жыццё на зямлі, бяру на сябе смеласць сказаць, што каб не гэтыя цыркуляры, то сельская гаспадарка даўно б сканала. Выжыла, супраціўляючыся ім і ўпотай робячы многае наадварот.

І вось чарговая радасць. На мой старшынёўскі стол лягла "Праграма стабілізацыі і развіцця агракомплексу і рынку прадуктаў харчавання Рэспублікі Беларусь на 1994—1999 гады". Цікава, чаму на гэты раз не да двухтысячнага года, не на чарговае паўстагоддзе? Мо з паперай у Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання цяжкасці?

Многа папер я перабачыў, многа за сваё жыццё "адобрыў". Шмат было такіх, што чыталіся як фантастычны раман. Усяго было, але такога дакумента, здаецца, яшчэ не чытаў. Ужо з першых радкоў пачынаеш спатыкацца. Чаму на першае месца як стратэгічная задача ставіцца прыцягненне абаротных сродкаў у агракомплекс? Прыцягненне — гэта зноў тыя ж крэдыты, зноў тое ж дзяржаўнае спонсарства — хачу дам, а захачу, то і не дам, забяспечу палівам ці так абыдзешся; заплачу за вырашчаную прадукцыю сёння ці праз год.

На мой погляд, селяніну, усёй сельскагаспадарчай галіне перш за ўсё трэба даць магчымасць самім зарабляць. А гэта патрабуе ўстанаўлення раўнапраўных, з аднолькавай матэрыяльнай і іншай адказнасцю эканамічнага партнёрства "дзяржава — сельская гаспадарка", выключэння камандавання земляробам, устанаўлення яго адказнасці толькі перад законам, а не перад дзяржаўнымі куратарамі, інвестарамі, спонсарамі і іншымі, хто са сваімі "абаротнымі сродкамі" прыйдзе "на дапамогу" агракомплексу.

Разважанні праграмістаў аб павышэнні ролі нац-, -кам-, аграбанкаў, стварэнні і разгортванні работы іпатэчных банкаў і іншых — скажу шчыра, па-мойму, таксама — пустое. Як працуюць банкі сёння — мы ведаем. Што будзе заўтра — вылічваем і, як правіла, не памыляемся. І мяне, калі чытаў праграму, асабліва пра банкі, замучыла пытанне — ці хопіць усёй маёмасці селяніна, не беднага, а такога, у каго і хата поўная дабра, і на двары жывёлы рознай нямала, і сам не ўломак, мае пай ад былога калгаса — на заклад у іпатэчны банк, каб атрымаць грошы на будоўлю невялічкага хлеўчука? І чым потым будзе разлічвацца за тыя вялізныя крэдыты, бо калі запозніцца з разлікамі, то ягоная маёмасць пяройдзе ва ўласнасць банка. Што ж, нармальныя эканамічныя адносіны, жорсткія. Прайграўшы плаціць.

Але я бачу, што селяніну зноў будуць з усіх бакоў дапамагаць прайграць. Дзяржава пакідае за сабой права рэгуляваць агракомплексам, чытай — кіраваць, сялянскімі справамі. Аказваецца, "пераходны перыяд (куды пераходзім, удакладнілі б) немагчымы без прымянення абмежаваных мер адміністрацыйна-арганізацыйнага ўздзеяння".

Вось такая рэальнасць для ўсіх форм уласнасці. Гучыць як! А дзе ўсё гэта і якім рэхам адзавецца для селяніна, можна сабе ўявіць. Вопыт на гэты конт у нас багаты. Ды і гадаць нечага. Праграма не хавае свае намеры: "неабходна ўвесці для ўсіх землеўладальнікаў і землекарыстальнікаў (акрамя грамадзян, якія маюць асабістыя падсобныя гаспадаркі і г.д.) мінімальна абавязковыя пастаўкі сельгаспрадуктаў у Харчовы фонд рэспублікі". Ну што тут скажаш? Ды калі селяніну будзе выгадна, ён у гэты фонд аддасць максімум у колькасці і ў асартыменце! Але ж дзяржава страхуецца. Яна на сваю абавязковасць не спадзяецца, на свае эканамічныя метады надзеі не мае? Значыць, трэба чакаць, што сельская гаспадарка зноў будзе ў пройгрышы. Харчразвёрстка "па свабодных цэнах"?

І — пра пераходны перыяд. Больш як паўстагоддзя некуды пераходзілі — ад ваеннага камунізму да развітога сацыялізму. І вось ужо амаль дзесяць гадоў зноў у пераходзе, пад "адміністрацыйна-арганізацыйным уздзеяннем". Адчуваем яго ў поўнай меры, але ж, як сведчаць аўтары праграмы, ідзём неяк не туды. "Дапушчаны нябачны ў мірны час спад спажывання прадуктаў харчавання да ўзроўню, які па шэрагу з іх быў 30—40 гадоў назад". Дык, можа, зноў пачнём з якога сакавіцкага пленума, ці вернемся да тагачаснай грандыёзнай харчовай праграмы?

(Заканчэнне на 3-й стар.)

 Народная газета

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі

Гэты Закон забяспечвае рэалізацыю канстытуцыйнага права грамадзян Рэспублікі Беларусь на свабоду слова, друку і інфармацыі, рэгулюе грамадскія адносіны, якія ўзнікаюць пры стварэнні і функцыянаванні друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі, распаўсюджванні іх прадукцыі, а таксама вызначае правы і абавязкі суб'ектаў сродкаў масавай інфармацыі.

Раздзел I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. Асноўныя паняцці аб сродках масавай інфармацыі

Пад масавай інфармацыяй у гэтым Законе маюцца на ўвазе друкаваныя, аўдыё-, аўдыёвізуальныя і іншыя паведамленні і матэрыялы, якія публічна распаўсюджваюцца праз сродкі масавай інфармацыі.

Пад сродкамі масавай інфармацыі маюцца на ўвазе перыядычнае друкаванае выданне, радыё-, тэле-, відэа-, кінахранікальная праграма, іншая форма (спосаб) перыядычнага распаўсюджвання масавай інфармацыі.

Пад перыядычным друкаваным выданнем маюцца на ўвазе газета, часопіс, брашура, альманах, бюлетэнь, іншае выданне, якое мае пастаянную назву, парадкавы нумар і выходзіць у свет не радзей аднаго разу ў год.

Правілы, устаноўленыя гэтым Законам для перыядычных друкаваных выданняў, прымяняюцца ў адносінах да перыядычнага распаўсюджвання тыражом 500 і больш экземпляраў тэкстаў, створаных з дапамогай камп'ютэраў і сабраных у іх банках і базах звестак, а таксама ў адносінах да іншых сродкаў масавай інфармацыі, прадукцыя якіх распаўсюджваецца ў выглядзе друкаваных паведамленняў, плакатаў, лістовак і іншых матэрыялаў.

Пад радыё-, тэле-, відэа-, кінахранікальнай праграмай маецца на ўвазе сукупнасць перыядычных аўдыё-, аўдыёвізуальных паведамленняў і матэрыялаў (перадач), якія маюць пастаянную назву і выходзяць у свет (у эфір) не радзей аднаго разу ў год.

Правілы, устаноўленыя гэтым Законам для радыё- і тэлепраграм, прымяняюцца ў адносінах да перыядычнага распаўсюджвання прадукцыі сродкаў масавай інфармацыі праз сістэмы тэле-, відэатэксту і іншыя тэлекамунікацыйныя сеткі, калі заканадаўствам Рэспублікі Беларусь не ўстаноўлена іншае.

Пад прадукцыяй сродкаў масавай інфармацыі маецца на ўвазе тыраж або частка тыражу асобнага нумара перыядычнага друкаванага выдання, асобны выпуск радыё-, тэле-, кінахранікальнай праграмы, тыраж ці частка тыражу аўдыё- ці відэазапісу праграмы.

Пад распаўсюджваннем прадукцыі сродкаў масавай інфармацыі маюцца на ўвазе продаж, падпіска, дастаўка, раздача перыядычных друкаваных выданняў, аўдыё- ці відэазапісаў праграм, трансляцыя і рэтрансляцыя радыё-, тэлепраграм, дэманстрацыя кінахранікальных праграм.

Артыкул 2. Суб'екты друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі

Суб'ектамі друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі з'яўляюцца заснавальнік, рэдакцыя, рэдактар (галоўны рэдактар), журналіст, выдавец, распаўсюджвальнік.

Пад рэдакцыяй сродку масавай інфармацыі маюцца на ўвазе арганізацыя, установа, прадпрыемства, асобныя грамадзяне, якія ажыццяўляюць вытворчасць і выпуск масавай інфармацыі.

Пад рэдактарам (галоўным рэдактарам) маецца на ўвазе асоба, якая ўзначальвае рэдакцыю і прымае канчатковыя рашэнні ў адносінах да вытворчасці і выпуску сродку масавай інфармацыі.

Пад журналістам маецца на ўвазе асоба, якая прафесійна займаецца зборам, рэдагаваннем, стварэннем ці падрыхтоўкай паведамленняў і матэрыялаў для рэдакцыі сродку масавай інфармацыі, звязана з ёй працоўнымі ці іншымі дагаворнымі адносінамі або займаецца такой дзейнасцю па яе ўпаўнаважанню.

Пад выдаўцом маецца на ўвазе юрыдычная ці фізічная асоба, якая ажыццяўляе матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці прадукцыі сродку масавай інфармацыі.

Пад распаўсюджвальнікам маецца на ўвазе юрыдычная ці фізічная асоба, якая ажыццяўляе распаўсюджванне прадукцыі сродку масавай інфармацыі па дагавору з рэдакцыяй ці выдаўцом або на іншых законных падставах.

Артыкул 3. Свабода друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі

Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца свабода друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі.

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права засноўваць сродкі масавай інфармацыі, валодаць, карыстацца і распараджацца імі.

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права бесперашкодна шукаць, атрымліваць, выкарыстоўваць і распаўсюджваць інфармацыю пры дапамозе друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі, свабодна выказваць праз іх свае думкі, погляды і перакананні.

Дзяржава разглядае сістэму сродкаў масавай інфармацыі як аснову рэалізацыі канстытуцыйнага права грамадзян Рэспублікі Беларусь на свабоду слова і інфармацыі, як важную састаўную частку нацыянальнай культуры і вызначае меры, накіраваныя на забеспячэнне эканамічнай падтрымкі сродкаў масавай інфармацыі.

Артыкул 4. Недапушчальнасць цэнзуры масавай інфармацыі

Цэнзура масавай інфармацыі — гэта значыць патрабаванне ад рэдакцыі з боку дзяржаўных органаў, арганізацый, устаноў, грамадскіх аб'яднанняў, іх службовых асоб папярэдне ўзгадняць паведамленні і матэрыялы, а таксама патрабаванне зняць з друку (эфіру) той ці іншы матэрыял або паведамленне — не дапускаецца.

Не дапускаецца стварэнне і фінансаванне арганізацый, устаноў, органаў ці пасад, у задачы або функцыі якіх уваходзіць ажыццяўленне цэнзуры масавай інфармацыі.

Артыкул 5. Недапушчальнасць злоўжывання свабодай масавай інфармацыі

Не дапускаецца выкарыстанне сродкаў масавай інфармацыі для:

учынення дзеянняў, якія караюцца ў крымінальным парадку;

раскрыцця звестак, якія складаюць дзяржаўную ці іншую спецыяльна ахоўваемую законам тайну;

заклiку да захопу ўлады, гвалтоўнага змянення канстытуцыйнага ладу, парушэння тэрытарыяльнай цэласнасці рэспублікі;

распальвання нацыянальнай, сацыяльнай, расавай, рэлігійнай нецярпімасці ці варожасці;

прапаганды вайны і агрэсіі;

распаўсюджвання парнаграфічнай прадукцыі;

пасягання на маральнасць, гонар і годнасць грамадзян.

Не падлягаюць апублікаванню ці абнародаванню незавершаныя вядзеннем матэрыялы дазнання, папярэдняга следства і судовых спраў без пісьмовага дазволу адпаведна асобы, якая праводзіць дазнанне, следчага або суддзі, а таксама матэрыялы, атрыманыя ў выніку правядзення аператыўна-вышуковай дзейнасці.

Артыкул 6. Мова сродкаў масавай інфармацыі

Перыядычныя друкаваныя выданні і іншыя сродкі масавай інфармацыі Рэспублікі Беларусь ажыццяўляюць сваю дзейнасць на дзяржаўнай мове, а таксама на іншых мовах у адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь і дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 7. Заканадаўства аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі

Заканадаўства аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі складаецца з Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Раздзел II. ЗАСНАВАННЕ І АРГАНІЗАЦЫЯ ДЗЕЙНАСЦІ СРОДКАЎ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ

Артыкул 8. Права на заснаванне сродкаў масавай інфармацыі

Заснавальнікам (сузаснавальнікам) сродку масавай інфармацыі можа быць грамадзянін, група грамадзян, палітычная партыя і іншае грамадскае аб'яднанне, прадпрыемства, установа, арганізацыя, дзяржаўны орган.

Не можа выступаць у якасці заснавальніка:

грамадзянін, які не дасягнуў васемнаццацігадовага ўзросту ці які адбывае пакаранне па прыгавору суда або прызнаны судом недзеяздольным;

палітычная партыя, грамадскае аб'яднанне, дзейнасць якіх забаронена па закону;

грамадзянін іншай дзяржавы або асоба без грамадзянства, якая не пражывае пастаянна ў Рэспубліцы Беларусь.

Сузаснавальнікі выступаюць у якасці заснавальніка сумесна.

Артыкул 9. Рэгістрацыя сродкаў масавай інфармацыі

Рэдакцыя сродку масавай інфармацыі пачынае сваю дзейнасць пасля яго рэгістрацыі. Рэгістрацыю ажыццяўляюць дзяржаўныя органы, якія вызначаюцца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне аб рэгістрацыі прымаецца ў месячны тэрмін з дня прыёму адпаведнай заявы з неабходнымі дакументамі. Сродак масавай інфармацыі лічыцца зарэгістраваным з дня выдачы пасведчання аб рэгістрацыі.

За заснавальнікам захоўваецца права прыступіць да выпуску сродку масавай інфармацыі на працягу аднаго года з дня атрымання пасведчання аб рэгістрацыі. У выпадку пропуску гэтага тэрміну пасведчанне аб рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі лічыцца страціўшым сілу.

Артыкул 10. Заява аб рэгістрацыі

У заяве аб рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі павінны быць указаны наступныя звесткі:

1) заснавальнік (сузаснавальнікі);
2) назва і від сродку масавай інфармацыі;
3) мова;
4) адрас рэдакцыі;
5) форма перыядычнага распаўсюджвання;
6) мяркуемая тэрыторыя распаўсюджвання;
7) прыкладная тэматыка і (ці) спецыялізацыя;
8) крыніцы фінансавання;
9) звесткі аб тым, ці з'яўляецца заяўнік заснавальнікам, галоўным рэдактарам, выдаўцом або распаўсюджвальнікам іншых сродкаў масавай інфармацыі.

Да заявы прыкладаюцца дакументы, якія пацвярджаюць праваздольнасць фізічнай або юрыдычнай асобы на рэгістрацыю і плату рэгістрацыйнага збору.

Прад'яўленне іншых патрабаванняў пры рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі забараняецца.

Артыкул 11. Перарэгістрацыя сродкаў масавай інфармацыі

Сродак масавай інфармацыі падлягае перарэгістрацыі, калі ён не выпускаецца больш аднаго года, а таксама пры ліквідацыі або рэарганізацыі заснавальніка — юрыдычнай асобы, змене заснавальніка (далучэнні новых заснавальнікаў), назвы і віду перыядычнага выдання.

Перарэгістрацыя сродку масавай інфармацыі ажыццяўляецца ў такім парадку, што і рэгістрацыя.

Пры змене складу сузаснавальнікаў, акрамя выпадкаў, прадугледжаных часткай першай гэтага артыкула, месцазнаходжання рэдакцыі, мовы, перыядычнасці выпуску, тэрыторыі распаўсюджвання, тэматыкі перыядычнага выдання заснавальнік абавязаны ў месячны тэрмін пісьмова паведаміць аб гэтым у дзяржаўны орган, які зарэгістраваў гэты сродак масавай інфармацыі, для ўнясення змяненняў у пасведчанне аб рэгістрацыі.

Артыкул 12. Выпадкі вызвалення ад рэгістрацыі

Не патрабуецца рэгістрацыя:

сродкаў масавай інфармацыі, спецыяльна заснаваных органамі заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады для публікацыі іх афіцыйных матэрыялаў, нарматыўных і іншых актаў;

перыядычных друкаваных выданняў тыражом менш 500 экземпляраў;

радыё- і тэлепраграм, якія распаўсюджваюцца па кабельных сетках, абмежаваных памяшканнямі і тэрыторыяй адной установы, прадпрыемства ці арганізацыі, або маюць не больш дзесяці абанентаў;

аўдыё- і відэапраграм, якія распаўсюджваюцца ў запісе тыражом не больш дзесяці экземпляраў.

Артыкул 13. Адмова ў рэгістрацыі

Адмова ў рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі магчыма толькі па наступных прычынах:

1) калі заява пададзена ад імя грамадзяніна, групы грамадзян, палітычнай партыі ці іншага грамадскага аб'яднання, якія не валодаюць правам на заснаванне сродку масавай інфармацыі ў адпаведнасці з часткай другой артыкула 8 гэтага Закона;

2) калі ўказаныя ў заяве звесткі не адпавядаюць сапраўднасці;

3) калі назва, прыкладная тэматыка або спецыялізацыя сродку масавай інфармацыі супярэчаць патрабаванням артыкула 5 гэтага Закона;

4) калі дзяржаўным органам раней зарэгістраваны сродак масавай інфармацыі з такой жа назвай;

5) калі заява пададзена да заканчэння года з дня ўступлення ў законную сілу рашэння аб спыненні дзейнасці сродку масавай інфармацыі;

6) калі заява пададзена з парушэннем патрабаванняў частак першай і другой артыкула 10 гэтага Закона.

Паведамленне аб адмове ў рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі накіроўваецца заяўніку ў пісьмовай форме ў дзесяцідзённы тэрмін з дня прыняцця рашэння з указаннем падстаў для адмовы, прадугледжаных гэтым Законам.

Артыкул 14. Рэгістрацыйны збор

За выдачу пасведчання аб рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі спаганяецца рэгістрацыйны збор у парадку і памерах, якія вызначаюцца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Для сродкаў масавай інфармацыі, якія спецыялізуюцца на паведамленнях і матэрыялах рэкламнага або эратычнага зместу, устанаўліваецца павышаны, а для тых, што спецыялізуюцца на паведамленнях і матэрыялах для дзяцей і падлеткаў, інвалідаў, а таксама адукацыйна-пазнавальнага і культурна-асветніцкага прызначэння, — паніжаны рэгістрацыйны збор.

Артыкул 15. Прызнанне пасведчання аб рэгістрацыі несапраўдным

Пасведчанне аб рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі можа быць прызнана несапраўдным судом у парадку грамадзянскага судаводства па заяве рэгіструючага органа ці пракуратуры ў выпадках, калі:

пасведчанне аб рэгістрацыі атрымана з парушэннем заканадаўства;

мела месца паўторная рэгістрацыя дадзенага сродку масавай інфармацыі.

Артыкул 16. Прыпыненне і спыненне дзейнасці

У выпадку парушэння сродкам масавай інфармацыі патрабаванняў заканадаўства заснавальнік, рэгіструючы орган або пракурор могуць вынесці адпаведнае пісьмовае папярэджанне.

Дзейнасць сродку масавай інфармацыі можа быць прыпынена ці спынена толькі па рашэнню заснавальніка або судом у парадку грамадзянскага судаводства па іску рэгіструючага органа ці пракурора.

Заснавальнік мае права прыпыніць ці спыніць дзейнасць сродку масавай інфармацыі выключна ў выпадках, прадугледжаных статутам рэдакцыі ці дагаворам паміж заснавальнікам і рэдакцыяй (галоўным рэдактарам).

Падставай для спынення судом дзейнасці сродку масавай інфармацыі з'яўляюцца неаднаразовыя на працягу года парушэнні рэдакцыяй патрабаванняў артыкула 5 гэтага Закона, з нагоды якіх рабіліся пісьмовыя папярэджанні, а таксама невыкананне пастановы суда аб прыпыненні дзейнасці сродку масавай інфармацыі.

Падставай для прыпынення судом дзейнасці сродку масавай інфармацыі можа служыць толькі неабходнасць забеспячэння іску, прадугледжанага часткай другой гэтага артыкула.

Рашэнне аб прыпыненні ці спыненні дзейнасці сродку масавай інфармацыі можа быць прынята не пазней чым у трохмесячны тэрмін з дня ўзнікнення падстаў, прадугледжаных у гэтым артыкуле.

Спыненне дзейнасці сродку масавай інфармацыі робіць несапраўднымі пасведчанне аб яго рэгістрацыі і статут рэдакцыі.

Артыкул 17. Парадак абскарджання адмовы ў рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі, а таксама рашэння аб прыпыненні яго дзейнасці

Адмова ў рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі, парушэнне рэгіструючым органам устаноўленага для рэгістрацыі тэрміну, а таксама рашэнне аб прымяненні да рэдакцыі мер, прадугледжаных артыкулам 16 гэтага Закона, могуць быць у месячны тэрмін абскарджаны ў суд заснавальнікам або рэдакцыяй сродку масавай інфармацыі.

Артыкул 18. Падставы для ўзнікнення правоў і абавязкаў

Правы і абавязкі заснавальніка і рэдакцыі, прадугледжаныя гэтым Законам, узнікаюць з моманту рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі, а прадугледжаныя статутам рэдакцыі — з моманту яго зацвярджэння. Заснавальнік, рэдакцыя, выдавец, распаўсюджвальнік могуць дадаткова ўстанаўліваць на дагаворнай аснове ўзаемныя правы і абавязкі. Палажэнні статута і дагавораў не павінны супярэчыць гэтаму Закону і іншым актам заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 19. Статус заснавальніка

Заснавальнік зацвярджае статут рэдакцыі і (або) заключае дагавор з рэдакцыяй сродку масавай інфармацыі (рэдактарам, галоўным рэдактарам).

Заснавальнік мае права абавязаць рэдакцыю змясціць у сродку масавай інфармацыі бясплатна і ва ўказаны тэрмін паведамленне або матэрыял ад яго імя (заява заснавальніка). Максімальны аб'ём заявы заснавальніка вызначаецца ў статуце рэдакцыі, дагаворы або іншым пагадненні з заснавальнікам.

Заснавальнік не мае права ўмешвацца ў дзейнасць сродку масавай інфармацыі, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных гэтым Законам, статутам рэдакцыі, дагаворам паміж заснавальнікам і рэдакцыяй (галоўным рэдактарам).

Заснавальнік можа перадаць свае правы і абавязкі трэцяй асобе са згоды рэдакцыі і сузаснавальнікаў. У выпадку ліквідацыі, рэарганізацыі заснавальніка — грамадскага аб'яднання, прадпрыемства, установы, арганізацыі, дзяржаўнага органа — яго правы і абавязкі ў поўным аб'ёме пераходзяць да рэдакцыі, калі іншае не прадугледжана статутам рэдакцыі.

Такія ж вынікі наступаюць і ў выпадку рэарганізацыі заснавальніка, калі яго правапераемнікам не прынята рашэнне аб перарэгістрацыі сродку масавай інфармацыі.

У выпадку ўзнікнення спрэчак паміж заснавальнікамі пытанне аб правапераемніку ці правапераемніках вырашаецца ў судовым парадку.

Заснавальнік можа выступаць у якасці рэдакцыі, выдаўца, распаўсюджвальніка, уласніка маёмасці рэдакцыі.

Артыкул 20. Статус рэдакцыі

Рэдакцыя сродку масавай інфармацыі з'яўляецца юрыдычнай асобай, дзейнасць якой вызначаецца яе статутам.

Рэдакцыя зарэгістраванага сродку масавай інфармацыі можа ўтварацца ў якасці прадпрыемства ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб прадпрыемствах.

Рэдакцыя можа выступаць у якасці заснавальніка сродку масавай інфармацыі, выдаўца, распаўсюджвальніка, уласніка маёмасці рэдакцыі.

Рэдакцыю ўзначальвае рэдактар (галоўны рэдактар), які прызначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады заснавальнікам, калі іншае не прадугледжана статутам рэдакцыі, ажыццяўляе свае паўнамоцтвы на аснове гэтага Закона, статута рэдакцыі, дагавора паміж заснавальнікам і рэдакцыяй (галоўным рэдактарам).

Рэдактар (галоўны рэдактар) прадстаўляе рэдакцыю ў адносінах з юрыдычнымі асобамі і грамадзянамі, а таксама ў судзе. Ён нясе адказнасць за выкананне патрабаванняў, якія прад'яўляюцца да дзейнасці сродку масавай інфармацыі гэтым Законам і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 21. Статут рэдакцыі

Статут рэдакцыі сродку масавай інфармацыі распрацоўваецца яе калектывам і зацвярджаецца заснавальнікам.

У статуце павінны быць вызначаны:

1) узаемныя правы і абавязкі заснавальніка, рэдакцыі;
2) паўнамоцтвы калектыву — штатных супрацоўнікаў рэдакцыі;
3) парадак прызначэння (выбрання) галоўнага рэдактара, рэдакцыйнай калегіі і (або) іншых органаў кіравання рэдакцыяй;
4) парадак зацвярджэння і змянення статута рэдакцыі.

Статут рэдакцыі, якая ўтвараецца ў якасці прадпрыемства, можа з'яўляцца адначасова і статутам прадпрыемства. У гэтым выпадку статут рэдакцыі павінен адпавядаць таксама заканадаўству аб прадпрыемствах і прадпрымальніцкай дзейнасці.

Артыкул 22. Статус выдаўца

Выдавец ажыццяўляе свае правы і выконвае абавязкі ў адпаведнасці з гэтым Законам, заканадаўствам аб выдавецкай справе, прадпрыемствах і прадпрымальніцкай дзейнасці.

Выдавец можа выступаць у якасці заснавальніка сродку масавай інфармацыі, рэдакцыі, распаўсюджвальніка, уласніка маёмасці рэдакцыі.

Артыкул 23. Дагаворныя адносіны заснавальніка, рэдакцыі і выдаўца

Вытворчыя, маёмасныя і фінансавыя адносіны заснавальніка, рэдакцыі і выдаўца сродку масавай інфармацыі рэгулююцца дзеючым заканадаўствам і дагаворамі.

Дагаворам паміж сузаснавальнікамі сродку масавай інфармацыі вызначаюцца іх узаемныя правы, абавязкі, адказнасць, парадак, умовы і юрыдычныя вынікі змянення складу сузаснавальнікаў, працэдура вырашэння спрэчак паміж імі.

Дагаворам паміж заснавальнікам і рэдакцыяй вызначаюцца парадак выдзялення і выкарыстання сродкаў на ўтрыманне рэдакцыі, размеркавання прыбытку, утварэння фондаў і пакрыцця страт, абавязацельствы заснавальніка па забеспячэнню належных вытворчых і сацыяльна-бытавых умоў жыцця і працы супрацоўнікаў рэдакцыі. Суб'ектам дагавора з рэдакцыяй можа быць кожны сузаснавальнік асобна або ўсе сузаснавальнікі разам.

Дагаворам паміж рэдакцыяй і выдаўцом вызначаюцца вытворчыя, маёмасныя і фінансавыя адносіны паміж імі, узаемнае размеркаванне выдавецкіх правоў, абавязацельствы выдаўца па матэрыяльна-тэхнічнаму забеспячэнню вытворчасці прадукцыі сродку масавай інфармацыі і іх узаемная адказнасць.

Заснавальнік, рэдакцыя, выдавец могуць заключаць таксама іншыя дагаворы паміж сабой, а таксама з распаўсюджвальнікам.

Артыкул 24. Інфармацыйныя агенцтвы

Інфармацыйныя агенцтвы — гэта спецыфічныя арганізацыі ў галіне друку, радыё, кіно, тэлебачання, тэлефатаграфіі, якія рэгулярна займаюцца зборам і распаўсюджваннем інфармацыйных матэрыялаў і маюць адначасова статус рэдакцыі, выдаўца і распаўсюджвальніка.

Бюлетэнь, веснік, іншае выданне ці праграма з пастаяннай назвай, якія засноўваюцца інфармацыйным агенцтвам, рэгіструюцца ў парадку, устаноўленым гэтым Законам.

Пры распаўсюджванні паведамленняў і матэрыялаў інфармацыйнага агенцтва іншым сродкам масавай інфармацыі спасылка на інфармацыйнае агенцтва абавязковая.

Раздзел III. РАСПАЎСЮДЖВАННЕ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ

Артыкул 25. Парадак распаўсюджвання

Распаўсюджванне прадукцыі сродку масавай інфармацыі ажыццяўляецца рэдакцыяй непасрэдна або на дагаворных ці іншых законных падставах прадпрыемствамі сувязі, дзяржаўнымі, кааператыўнымі арганізацыямі і грамадскімі аб'яднаннямі, а таксама грамадзянамі.

Распаўсюджванне прадукцыі сродку масавай інфармацыі лічыцца камерцыйным, калі за яе бярэцца плата. Прадукцыя, прызначаная для некамерцыйнага распаўсюджвання, павінна мець паметку "Бясплатна".

Рознічны продаж, у тым ліку з рук, тыражу перыядычных друкаваных выданняў не падлягае абмежаванням, за выключэннем прадугледжаных гэтым Законам.

Перашкоды ажыццяўляемаму на законнай падставе распаўсюджванню прадукцыі сродку масавай інфармацыі, у тым ліку шляхам канфіскацыі тыражу або яго часткі, не дапускаюцца інакш як на падставе ўступіўшага ў сілу рашэння суда.

Не дапускаецца распаўсюджванне перыядычных друкаваных выданняў без выхадных даных.

Тыражаванне і распаўсюджванне прадукцыі сродку масавай інфармацыі дапускаюцца толькі пасля таго, як рэдактарам (галоўным рэдактарам) дадзены дазвол на выхад у свет (у эфір).

Артыкул 26. Выхадныя даныя

Кожны выпуск перыядычнага друкаванага выдання павінен змяшчаць наступныя звесткі:

1) назва выдання;
2) заснавальнік (сузаснавальнікі);
3) імя і прозвішча рэдактара (галоўнага рэдактара) ці яго намесніка;
4) парадкавы нумар выпуску і дата яго выхаду ў свет, а для газет — таксама час падпісання ў друк;
5) цана нумара (экземпляра) або паметка "Свабодная цана" ці "Бясплатна";
6) тыраж;
7) індэкс (для выданняў, якія распаўсюджваюцца праз прадпрыемствы сувязі);
8) поўныя адрасы рэдакцыі і друкарні;
9) рэгістрацыйны нумар.

Пры кожным выхадзе радыё- ці тэлепраграмы ў эфір, а пры бесперапынным вяшчанні не радзей чатырох разоў у суткі рэдакцыя абавязана аб'яўляць назву праграмы.

Кожная копія аўдыё-, відэа- ці кінахранікальнай праграмы павінна мець наступныя звесткі:

1) назва праграмы;
2) дата выхаду ў свет (у эфір) і нумар выпуску;
3) імя і прозвішча галоўнага рэдактара;
4) тыраж;
5) рэдакцыя і яе адрас;
6) цана або паметка "Свабодная цана" ці "Бясплатна".

Паведамленні і матэрыялы інфармацыйнага агенцтва павінны суправаджацца яго назвай.

Артыкул 27. Абавязковыя экземпляры

Абавязковыя бясплатныя экземпляры перыядычных друкаваных выданняў, у тым ліку вызваленых ад рэгістрацыі ў адпаведнасці з артыкулам 12 гэтага Закона, адразу пасля надрукавання рассылаюцца заснавальніку (сузаснавальнікам), рэгіструючаму органу, а таксама Нацыянальнай кніжнай палаце Беларусі, Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, бібліятэцы Акадэміі навук Беларусі імя Я.Коласа, бібліятэцы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь і прэзідэнцкай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь, іншым арганізацыям і ўстановам, пералік якіх вызначаецца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 28. Захоўванне матэрыялаў апублікаванай інфармацыі, радыё- і тэлеперадач

У мэтах забеспячэння доказаў, якія могуць мець значэнне для правільнага вырашэння магчымых спрэчак, рэдакцыя перыядычнага друкаванага выдання абавязана захоўваць арыгіналы апублікаваных матэрыялаў на працягу шасці месяцаў пасля выхаду перыядычнага выдання ў свет.

Рэдакцыя радыё-, тэлепраграмы абавязана:

захоўваць матэрыялы ўласных перадач, якія выйшлі ў эфір у запісе;

фіксаваць у рэгістрацыйным журнале перадачы, якія выйшлі ў эфір.

У рэгістрацыйным журнале ўказваюцца дата і час выхаду ў эфір, тэма перадачы, яе аўтар, вядучы і ўдзельнікі.

Тэрміны захоўвання:

матэрыялаў перадач — не менш аднаго месяца з дня выхаду ў эфір;

рэгістрацыйнага журнала — не менш аднаго года з даты апошняга запісу ў ім.

Артыкул 29. Абавязковыя паведамленні

Рэдакцыя абавязана апублікаваць бясплатна і ў вызначаны тэрмін:

уступіўшае ў законную сілу рашэнне суда, у якім змешчана патрабаванне аб апублікаванні такога рашэння праз дадзены сродак масавай інфармацыі;

паступіўшае ад органа, што зарэгістраваў дадзены сродак масавай інфармацыі, паведамленне, якое датычыцца дзейнасці рэдакцыі.

Артыкул 30. Распаўсюджванне рэкламы

У сродках масавай інфармацыі, не зарэгістраваных у якасці спецыялізаваных для паведамленняў і матэрыялаў рэкламнага характару, рэклама не павінна перавышаць:

25 працэнтаў аб'ёму асобнага нумара дзяржаўных, 30 працэнтаў аб'ёму асобнага нумара іншых перыядычных друкаваных выданняў;

10 працэнтаў аб'ёму дзяржаўнага вяшчання для радыё- і тэлепраграм.

Не дапускаецца публікацыя ў сродках масавай інфармацыі рэкламных аб'яў аб дзейнасці, якая патрабуе спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі), без пацвярджэння рэкламадаўцам права на ажыццяўленне такой дзейнасці.

Артыкул 31. Эратычныя выданні

Пад сродкам масавай інфармацыі, што спецыялізуецца на паведамленнях і матэрыялах эратычнага характару, у сэнсе гэтага Закона маюцца на ўвазе перыядычнае выданне ці праграма, якія ў цэлым і сістэматычна эксплуатуюць цікаўнасць да сексу.

Распаўсюджванне выпускаў спецыялізаваных радыё- і тэлепраграм эратычнага характару без кадзіравання сігналу не дапускаецца.

Рознічны продаж прадукцыі сродкаў масавай інфармацыі, што спецыялізуюцца на паведамленнях і матэрыялах эратычнага характару, дапускаецца толькі ў непразрыстых упакоўках і ў спецыяльна прызначаных для гэтага памяшканнях, размяшчэнне якіх вызначаецца органамі мясцовага кіравання.

Раздзел IV. АДНОСІНЫ СРОДКАЎ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ З ГРАМАДЗЯНАМІ, ДЗЯРЖАЎНЫМІ ОРГАНАМІ І АРГАНІЗАЦЫЯМІ

Артыкул 32. Права на атрыманне інфармацыі

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права на своечасовае, аператыўнае атрыманне праз сродкі масавай інфармацыі дакладных звестак аб дзейнасці дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў, аб палітычным, эканамічным і міжнародным жыцці, стане навакольнага асяроддзя.

Рэдакцыя мае права запытваць такую інфармацыю ад дзяржаўных органаў, арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў, іх службовых асоб. Запытванне інфармацыі магчыма як у вуснай, так і ў пісьмовай форме. Запытваемую інфармацыю абавязаны прадстаўляць кіраўнікі ўказаных органаў, арганізацый і аб'яднанняў, іх намеснікі, работнікі прэс-службаў або іншыя ўпаўнаважаныя на тое асобы ў межах іх кампетэнцыі не пазней як праз дзесяць дзён пасля атрымання запыту.

Дзяржаўныя органы, арганізацыі, грамадскія аб'яднанні, іх службовыя асобы прадстаўляюць звесткі аб сваёй дзейнасці сродкам масавай інфармацыі па запытах рэдакцый, а таксама шляхам правядзення прэс-канферэнцый, рассылкі даведачных і статыстычных матэрыялаў і іншымі спосабамі.

Артыкул 33. Выпадкі адмовы або адтэрміноўкі ў прадстаўленні інфармацыі

Адмова ў прадстаўленні запытваемай інфармацыі магчымая, калі яна мае звесткі, якія складаюць дзяржаўную, камерцыйную ці іншую спецыяльна ахоўваемую законам тайну. Паведамленне аб адмове перадаецца рэдакцыі ў дзесяцідзённы тэрмін з моманту атрымання запыту з указаннем прычыны адмовы.

Адтэрміноўка ў прадстаўленні запытваемай інфармацыі магчымая, калі запатрабаваныя звесткі не могуць быць прадстаўлены ў дзесяцідзённы тэрмін. Паведамленне аб адтэрміноўцы перадаецца прадстаўніку рэдакцыі ў сямідзённы тэрмін з дня атрымання пісьмовага запыту інфармацыі. У паведамленні павінны быць указаны:

1) прычыны, па якіх запытваемая інфармацыя не можа быць прадстаўлена ў тэрмін;
2) дата, да якой будзе прадстаўлена запытваемая інфармацыя;
3) службовая асоба, якая ўстанавіла адтэрміноўку;
4) дата прыняцця рашэння аб адтэрміноўцы.

Адмова або адтэрміноўка ў прадстаўленні запытваемых звестак можа быць абскарджана рэдакцыяй у парадку, прадугледжаным законам.

Артыкул 34. Нераскрыццё крыніцы інфармацыі

Рэдакцыя сродку масавай інфармацыі не абавязана называць крыніцу інфармацыі і не мае права выкрываць імя асобы, якая прадставіла звесткі, без згоды гэтай асобы.

Крыніца інфармацыі і імя асобы, якая прадставіла звесткі, могуць быць названы толькі па патрабаванню суда, асобы, што ажыццяўляе дазнанне ці следства, калі гэта неабходна для расследавання або разгляду спраў, якія знаходзяцца ў іх вядзенні.

Артыкул 35. Выкарыстанне аўтарскіх твораў і пісьмаў

Рэдакцыя абавязана захоўваць правы на выкарыстоўваемыя творы, уключаючы аўтарскія і іншыя правы на інтэлектуальную ўласнасць. Аўтар ці іншая асоба, якія валодаюць правамі на твор, могуць вызначыць умовы і характар выкарыстання прадстаўленага рэдакцыі твора.

Рэдакцыя паводле свайго меркавання адбірае і публікуе (перадае) адрасаваныя ёй пісьмы. Пры публікацыі пісьмаў дапускаюцца рэдагаванне і скарачэнне тэксту з умовай, што апошнія не скажаюць сэнс пісьмаў. У выпадку неабходнасці рэдакцыя перасылае пісьмы і звароты тым органам, арганізацыям і службовым асобам, у чыю кампетэнцыю ўваходзіць іх разгляд.

Ніхто не мае права абавязаць рэдакцыю публікаваць адхілены ёй матэрыял, калі іншае не прадугледжана законам.

Артыкул 36. Права на абвяржэнне і адказ

Грамадзянін ці яго законны прадстаўнік, арганізацыя або ўстанова маюць права патрабаваць ад рэдакцыі сродку масавай інфармацыі абвяржэння апублікаваных звестак, калі тыя не адпавядаюць сапраўднасці або зневажаюць іх гонар і годнасць.

Калі рэдакцыя не мае доказаў таго, што распаўсюджаныя ёй звесткі адпавядаюць сапраўднасці, яна абавязана апублікаваць абвяржэнне, папраўку ці ўдакладненне.

Грамадзянін, арганізацыя або ўстанова, у адносінах да якіх у сродку масавай інфармацыі апублікаваны звесткі, што ўшчамляюць іх правы і законныя інтарэсы, маюць права на публікацыю свайго адказу ў тым жа сродку масавай інфармацыі.

Артыкул 37. Парадак абвяржэння

У абвяржэнні павінна быць указана, якія звесткі не адпавядаюць сапраўднасці, калі і як яны былі распаўсюджаны дадзеным сродкам масавай інфармацыі.

Перыядычнае друкаванае выданне абавязана надрукаваць абвяржэнне або адказ у спецыяльнай рубрыцы ці на тым жа месцы паласы, што і абвяргаемыя паведамленне ці матэрыял, у тым жа аб'ёме і тым жа шрыфтам.

Па радыё і тэлебачанню абвяржэнне павінна быць перададзена ў той жа час сутак і ў той жа перадачы, што і абвяргаемыя паведамленне ці матэрыял.

Абвяржэнне павінна быць апублікавана:

у сродках масавай інфармацыі, якія выходзяць у свет (у эфір) не радзей аднаго разу ў тыдзень, — не пазней дзесяці дзён з дня паступлення патрабавання аб абвяржэнні або яго тэксту;

у іншых сродках масавай інфармацыі — у чарговым выпуску.

У выпадку, калі адмоўлена ў абвяржэнні (публікацыі адказу) ці абвяржэнне не адпавядае патрабаванням часткі першай гэтага артыкула, грамадзяне, арганізацыі або ўстановы маюць права абараніць свае гонар і годнасць або дзелавую рэпутацыю ў судовым парадку.

Артыкул 38. Падставы для адмовы ў абвяржэнні ці публікацыі адказу

Рэдакцыя мае права адмовіць у публікацыі абвяржэння ці публікацыі адказу, калі дадзенае патрабаванне або прадстаўлены тэкст абвяржэння:

з'яўляецца злоўжываннем свабодай масавай інфармацыі ў сэнсе артыкула 5 гэтага Закона;

супярэчыць уступіўшаму ў законную сілу рашэнню суда;

з'яўляецца ананімным.

У абвяржэнні можа быць адмоўлена, калі:

абвяргаюцца звесткі, якія ўжо абвергнуты ў дадзеным сродку масавай інфармацыі;

абвяргаюцца звесткі, за распаўсюджванне якіх сродак масавай інфармацыі не нясе адказнасці ў адпаведнасці з артыкулам 47 гэтага Закона.

Раздзел V. ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ ЖУРНАЛІСТА

Артыкул 39. Правы журналіста

У сувязі з ажыццяўленнем прафесійнага абавязку журналіст мае права:

збіраць, запытваць, атрымліваць і распаўсюджваць інфармацыю;

звяртацца ў дзяржаўныя органы і арганізацыі, прадпрыемствы і ўстановы, органы грамадскіх аб'яднанняў ці іх прэс-службы;

прысутнічаць у раёнах стыхійных бедстваў, аварый і катастроф, ваенных дзеянняў, мясцовасцях, дзе аб'яўлена надзвычайнае становішча, на мітынгах і дэманстрацыях, на месцы іншых грамадска важных падзей і перадаваць адтуль інфармацыю;

атрымліваць доступ да дакументаў і матэрыялаў, за выключэннем тых, якія змяшчаюць звесткі, што складаюць дзяржаўную, камерцыйную ці іншую спецыяльна ахоўваемую законам тайну;

капіраваць, публікаваць ці ўзнаўляць іншым спосабам дакументы і матэрыялы пры ўмове захавання патрабаванняў часткі першай артыкула 35 гэтага Закона;

рабіць запісы, у тым ліку з выкарыстаннем сродкаў аўдыёвізуальнай тэхнікі, кіна- і фотаздымкаў, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных законам;

звяртацца да спецыялістаў пры праверцы фактаў і абставін у сувязі з паступіўшымі матэрыяламі;

выказваць свае асабістыя меркаванні і ацэнкі ў паведамленнях і матэрыялах, якія прызначаны для распаўсюджвання за яго подпісам;

зняць свой подпіс пад матэрыялам ці сам матэрыял, змест якога, на яго думку, быў скажоны ў працэсе рэдакцыйнай падрыхтоўкі;

распаўсюджваць падрыхтаваныя ім паведамленні і матэрыялы за сваім подпісам пад псеўданімам ці без подпісу, агаворваць у выпадку неабходнасці захаванне тайны аўтарства;

на ўстаноўку кватэрнага тэлефона на працягу года з дня падачы заявы;

на нечарговае набыццё праязных дакументаў на ўсе віды транспарту і размяшчэнне ў гасцініцы, калі ён знаходзіцца ў службовай камандзіроўцы.

Журналіст карыстаецца таксама іншымі правамі, якія вынікаюць з гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 40. Абавязкі журналіста

Журналіст абавязаны:

выконваць патрабаванні статута рэдакцыі;

правяраць дакладнасць атрыманых ім звестак;

прадстаўляць для публікацыі аб'ектыўную інфармацыю;

указваць па жаданню асоб, якія прадстаўляюць інфармацыю, іх аўтарства;

захоўваць канфідэнцыяльнасць інфармацыі і яе крыніцы;

атрымліваць згоду (за выключэннем выпадкаў, калі гэта неабходна для абароны грамадскіх інтарэсаў) на распаўсюджванне ў сродку масавай інфармацыі звестак аб асабістым жыцці грамадзяніна ад самога грамадзяніна ці яго законнага прадстаўніка;

пры атрыманні інфармацыі ад грамадзян і службовых асоб паведамляць ім аб правядзенні аўдыё- і відэазапісу, кіна- і фотаздымкаў;

адмовіцца ад дадзенага яму рэдакцыяй (рэдактарам, галоўным рэдактарам) задання, калі яно ці яго выкананне звязаны з парушэннем заканадаўства.

Журналіст выконвае таксама іншыя абавязкі, якія вынікаюць з гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 41. Гарантыі сацыяльнай абароны журналіста

У выпадку гібелі пры ажыццяўленні службовай дзейнасці журналіста — супрацоўніка сродку масавай інфармацыі, адным з заснавальнікаў якога з'яўляюцца дзяржаўныя органы, сям'і загінуўшага ці яго ўтрыманцам выплачваецца аднаразовая дапамога ў памеры пяцігадовага грашовага ўтрымання загінуўшага са сродкаў адпаведнага бюджэту, а пры прычыненні журналісту менш цяжкіх, цяжкіх цялесных пашкоджанняў яму выплачваюцца аднаразовая дапамога ў памеры трохгадовага грашовага ўтрымання, а таксама розніца паміж памерамі яго службовага акладу і пенсіі ў выпадку яе ўстанаўлення на перыяд яе выплаты.

Выплаты, прадугледжаныя часткай першай гэтага артыкула і звязаныя са службовай дзейнасцю журналіста — супрацоўніка іншага сродку масавай інфармацыі, ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з умовамі кантракта або працоўнага дагавора паміж журналістам і наймальнікам.

Артыкул 42. Акрэдытацыя карэспандэнтаў

Рэдакцыі сродкаў масавай інфармацыі маюць права на акрэдытацыю сваіх карэспандэнтаў пры дзяржаўных органах, арганізацыях, установах, органах грамадскіх аб'яднанняў.

Органы, арганізацыі, установы, пры якіх акрэдытаваны карэспандэнт, абавязаны паведамляць яму аб маючых адбыцца пасяджэннях, нарадах і іншых мерапрыемствах, забяспечваць стэнаграмамі, пратаколамі і іншымі дакументамі, ствараць спрыяльныя ўмовы для ажыццяўлення запісу.

Акрэдытаваны карэспандэнт мае права прысутнічаць на пасяджэннях, нарадах і іншых мерапрыемствах, якія праводзяцца акрэдытаваўшымі яго органамі, арганізацыямі, установамі, за выключэннем выпадкаў, калі імі праводзяцца закрытыя мерапрыемствы.

Карэспандэнт можа быць пазбаўлены акрэдытацыі, калі ім ці рэдакцыяй парушаны ўстаноўленыя правілы акрэдытацыі ці распаўсюджаны звесткі, што не адпавядаюць сапраўднасці, зневажаюць гонар і годнасць арганізацыі, якая акрэдытавала карэспандэнта.

Раздзел VI. МІЖНАРОДНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА У ГАЛІНЕ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ

Артыкул 43. Дагаворы і пагадненні

Міжнароднае супрацоўніцтва ў галіне масавай інфармацыі ажыццяўляецца на аснове дагавораў і пагадненняў, заключаных Рэспублікай Беларусь.

Калі міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь устаноўлены іншыя правілы, чым тыя, якія змяшчаюцца ў гэтым Законе, прымяняюцца правілы міжнароднага дагавора.

Рэдакцыі сродкаў масавай інфармацыі, прафесійныя аб'яднанні журналістаў удзельнічаюць у міжнародным супрацоўніцтве ў галіне масавай інфармацыі на аснове дагавораў і пагадненняў з грамадзянамі і юрыдычнымі асобамі іншых дзяржаў, а таксама з міжнароднымі арганізацыямі.

Артыкул 44. Распаўсюджванне замежнай інфармацыі

Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца бесперашкодны доступ да паведамленняў і матэрыялаў замежных сродкаў масавай інфармацыі.

Абмежаванне прыёму праграм непасрэднага тэлевізійнага вяшчання дапускаецца толькі ў выпадках, прадугледжаных міжнароднымі дагаворамі, заключанымі Рэспублікай Беларусь.

Артыкул 45. Замежныя карэспандэнты

У Рэспубліцы Беларусь могуць стварацца прадстаўніцтвы замежных сродкаў масавай інфармацыі і акрэдытоўвацца замежныя карэспандэнты.

Прадстаўніцтвы замежных перыядычных выданняў ствараюцца па ўзгадненню з Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь, калі іншае не прадугледжана міждзяржаўнымі дагаворамі, заключанымі Рэспублікай Беларусь.

Замежныя прадстаўніцтвы сродкаў масавай інфармацыі, зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь, ствараюцца ў парадку, устаноўленым актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь, калі іншае не прадугледжана міжнароднымі дагаворамі, заключанымі Рэспублікай Беларусь.

Акрэдытацыя замежных карэспандэнтаў у Рэспубліцы Беларусь праводзіцца Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з артыкулам 42 гэтага Закона.

Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь могуць устанаўлівацца адпаведныя абмежаванні ў адносінах да карэспандэнтаў сродкаў масавай інфармацыі тых дзяржаў, у якіх ёсць спецыяльныя абмежаванні для ажыццяўлення прафесійнай дзейнасці журналістаў — супрацоўнікаў сродкаў масавай інфармацыі, зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь.

Замежныя карэспандэнты сродкаў масавай інфармацыі, зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь, незалежна ад іх грамадзянства валодаюць устаноўленымі гэтым Законам правамі і абавязкамі журналіста, калі гэта не супярэчыць заканадаўству краіны знаходжання.

Раздзел VII. АДКАЗНАСЦЬ ЗА ПАРУШЭННЕ ЗАКАНАДАЎСТВА АБ ДРУКУ І ІНШЫХ СРОДКАХ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ

Артыкул 46. Ускладанне адказнасці

Суб'екты сродкаў масавай інфармацыі, а таксама іншыя фізічныя і юрыдычныя асобы нясуць грамадзянска-прававую, адміністрацыйную, крымінальную або іншую адказнасць за парушэнні заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі.

Артыкул 47. Выпадкі вызвалення ад адказнасці

Рэдакцыя, рэдактар (галоўны рэдактар), журналіст не нясуць адказнасці за распаўсюджванне звестак, якія не адпавядаюць сапраўднасці, зняслаўляюць гонар і годнасць грамадзян і арганізацый, ушчамляюць правы і законныя інтарэсы грамадзян або ўяўляюць сабой злоўжыванне свабодай масавай інфармацыі і (ці) правамі журналіста, у выпадках, калі яны:

прысутнічаюць у абавязковых (афіцыйных) паведамленнях;

атрыманы ад інфармацыйных агенцтваў;

атрымліваюцца ў адказ на запыт інфармацыі або ў матэрыялах прэс-службаў дзяржаўных органаў, арганізацый, устаноў, прадпрыемстваў, органаў грамадскіх аб'яднанняў;

з'яўляюцца даслоўным узнаўленнем фрагментаў выступленняў дэпутатаў на сесіях, дэлегатаў з'ездаў, канферэнцый, пленумаў грамадскіх аб'яднанняў, а таксама афіцыйных выступленняў службовых асоб дзяржаўных органаў, арганізацый і грамадскіх аб'яднанняў;

утрымліваюцца ў аўтарскіх творах, якія ідуць у эфір без папярэдняга запісу, або ў тэкстах, што не падлягаюць рэдагаванню ў адпаведнасці з гэтым Законам.

Артыкул 48. Адказнасць за ўшчамленне свабоды масавай інфармацыі

Ушчамленне свабоды масавай інфармацыі — гэта значыць перашкода ў якой-небудзь форме з боку грамадзян, службовых асоб дзяржаўных органаў і арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў законнай дзейнасці заснавальнікаў, рэдакцый, выдаўцоў і распаўсюджвальнікаў прадукцыі сродку масавай інфармацыі, а таксама журналістаў, у тым ліку праз:

ажыццяўленне цэнзуры;

умяшанне ў дзейнасць і парушэнне прафесійнай самастойнасці рэдакцыі;

незаконнае прыпыненне або спыненне дзейнасці сродку масавай інфармацыі;

незаконную канфіскацыю, а таксама знішчэнне тыражу або яго часткі;

прымушэнне журналіста да распаўсюджвання ці адмовы ад распаўсюджвання інфармацыі;

устанаўленне абмежаванняў на кантакты з журналістам і перадачу яму інфармацыі, за выключэннем звестак, якія складаюць дзяржаўную, камерцыйную ці іншую спецыяльна ахоўваемую законам тайну;

парушэнне правоў журналіста, устаноўленых гэтым Законам, цягне дысцыплінарную, адміністрацыйную, крымінальную і іншую адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 49. Адказнасць за злоўжыванне свабодай масавай інфармацыі

Злоўжыванне свабодай масавай інфармацыі, якое праявілася ў парушэнні патрабаванняў артыкула 5 гэтага Закона, — цягне дысцыплінарную, адміністрацыйную ці крымінальную адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Злоўжыванне журналістам правамі, вызначанымі артыкулам 39 гэтага Закона, ці парушэнне ім яго абавязкаў, вызначаных артыкулам 40, — цягне дысцыплінарную або крымінальную адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 50. Адказнасць за іншыя парушэнні заканадаўства аб сродках масавай інфармацыі

Парушэнне заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб сродках масавай інфармацыі, якое праявілася ў:

заснаванні сродку масавай інфармацыі праз падстаўную асобу, атрыманні пасведчання аб рэгістрацыі або ліцэнзіі на вяшчанне з парушэннем заканадаўства, скрытнай уступцы ліцэнзіі, ухіленні ад платы патыражнага збору, павышанага рэгістрацыйнага збору або неправамерным атрыманні льгот, устаноўленых для спецыялізаваных сродкаў масавай інфармацыі;

незаконным вырабе прадукцыі сродку масавай інфармацыі без яго рэгістрацыі або пасля рашэння аб прыпыненні ці спыненні яго дзейнасці, ухіленні ад перарэгістрацыі, а таксама прад'яўленні пры рэгістрацыі не прадугледжаных гэтым Законам патрабаванняў;

перашкодзе ажыццяўляемаму на законнай падставе распаўсюджванню прадукцыі сродку масавай інфармацыі, устанаўленні незаконных абмежаванняў на рознічны продаж тыражу перыядычнага друкаванага выдання;

незаконным распаўсюджванні прадукцыі сродку масавай інфармацыі без яго рэгістрацыі або пасля рашэння аб прыпыненні ці спыненні яго дзейнасці ці без дазволу на выхад у свет (у эфір), незаконным камерцыйным распаўсюджванні, ажыццяўленні вяшчання без ліцэнзіі або з парушэннем ліцэнзійных умоў;

парушэнні правіл распаўсюджвання абавязковых паведамленняў, рэкламы, эратычных выданняў і праграм;

парушэнні парадку абвяшчэння выхадных даных, прадстаўлення абавязковых экземпляраў, захавання матэрыялаў тэле- і радыёперадач;

стварэнні штучных памех, якія перашкаджаюць упэўненаму прыёму радыё- і тэлепраграм, — цягне дысцыплінарную, адміністрацыйную, крымінальную і іншую адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел VIII. УВЯДЗЕННЕ ДАДЗЕНАГА ЗАКОНА Ў ДЗЕЯННЕ

1. Закон Рэспублікі Беларусь "Аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі" ўводзіцца ў дзеянне з дня яго апублікавання.

Да прывядзення заканадаўства Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам акты дзеючага заканадаўства прымяняюцца ў той частцы, у якой яны не супярэчаць дадзенаму Закону.

Устанавіць, што працоўныя калектывы дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі, зарэгістраваных ва ўстаноўленым парадку да моманту ўвядзення ў дзеянне дадзенага Закона, маюць права выступіць у якасці заснавальнікаў (сузаснавальнікаў) гэтых сродкаў масавай інфармацыі.

2. Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 ліпеня 1995 года:

унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы па прывядзенню заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі";

прывесці рашэнні ўрада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з указаным Законам.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А.ЛУКАШЭНКА

13 студзеня 1995 г., г. Мінск № 3515-XII

Народная газета

Галавакружэнне... ад праграм

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Новыя прагамісты сціпла ўстанаўліваюць межы пераходнага перыяду — 15—20 гадоў. Гэта столькі патрэбна, каб ва ўмовах Беларусі адбылося станаўленне фермераў.

Але паважаныя тэарэтыкі самі разумна заўважылі, што смяротнасць сельскага насельніцтва перавысіла ў 1993 годзе нараджальнасць у 1,8 раза. Я бачу, як катастрафічна старэе селянін, у нас усё больш і больш пенсіянераў. Хто праз 20 гадоў стане фермерам? Дзяржава пашле новых тысячнікаў з горада? Дык спатрэбіцца не 25 тысяч.

Мы кажам: давайце наладзім паміж дзяржавай і селянінам нармальныя эканамічныя адносіны, а нам у адказ тыцкаюць у нос тым жа "дзяржаўным рэгуляваннем" нашай дзейнасці. Не, відаць, камандная сістэма вечная. Непахісная нават. І яна замацоўваецца новай праграмай. Чытаю і здзіўленне не пакідае мяне. Бачу знаёмыя выразы былых пастаноў, за якімі маячаць знакамітыя "арганізацыйныя вывады".

Пра "рэкамендацыйнае" планаванне мы ўжо чулі і наеліся яго добра. А вось і новае — **конкурснае назначэнне** на пасаду кіраўніка. Можа, памыліліся распрацоўшчыкі праграмы і хацелі напісаць аб вылучэнні на конкурснай аснове, занящце пасады ў выніку конкурсу? Але не, напрактыкаваная рука вывела — "назначэнне". Бо калі не назначыш, то і аргвывады не зробіш. А гэта ўжо непарадак. Рэкамендацыйнага планавання тады не атрымаеш. Ды і пра конкурс дужа цьмяна. Хто ж будзе ў журы, хто вызначыць лепшага? Ва ўсе часы было, што самы аўтарытэтны, самы знаўца, стратэг і тактык — чыноўнік ад дзяржавы.

Затым творчая думка распрацоўшчыкаў ідзе па наезджанай дарозе далей. Даецца каманда рэарганізаваць калгасы і саўгасы. Ёсць такі спецыяльны раздзел у праграме. А калі запісана нешта рэарганізаваць, то чыноўны люд разаб'ецца, а рэарганізуе. Гэта ж не дзялку буракоў вырасціць. Статыстыку завядзе, падэкадныя справаздачы будзе патрабаваць, зводкі як аб вывазцы ўгнаення ў раённых газетах пойдуць друкаваць і здымаць рэдактараў за памылкі ў лічбах. Усё будзе так, як я кажу. Бо праграма прадугледжвае "прынцыпы", "формы", "парадак" рэарганізацыі, вызначаны яе "асаблівасці". Запісана, што "пытанні рэарганізацыі гаспадарак разглядаюцца на агульных сходах у адпаведнасці з нарматыўна зацверджанымі метадычнымі рэкамендацыямі Мінсельгасхарчу". Во і ўся дэмакратыя. Не "ў адпаведнасці з законамі", а "рэкамендацыямі". А далей падрабязная інструкцыя. Не запісана толькі як выбіраць прэзідыум сходаў і ці садзіць у яго ўпаўнаважаных ад розных раённых камісій і ўладных структур.

Але адкуль гэта такі клопат аб рэарганізацыі калгасаў і саўгасаў? Акзваецца, "зямля даведзена да нездавальняючага стану", "падарваны давер працаўнікоў сяла да перспектыў буйной сельскагаспадарчай вытворчасці", "комплексная механізацыя працы ў агракомплексе і ягонае матэрыяльнае забяспячэнне несувымерна адстаюць ад сусветнага ўзроўню" і г.д. Хачу сказаць, што калі б пасадзіць распрацоўшчыкаў праграмы на тры-чатыры тыдні на адну ваду, дык урачы не задумваючыся прызналі б іх дыстрофікамі. Згодзен, што нічога вечнага няма, і не павінны заставацца на месцы формы калектыўнага гаспадарання, але ж перш, чым знявечваць калгасы, трэба паказаць людзям нешта лепшае, больш эфектыўнае. І не на паперы. Праграма на першы погляд не ставіць задачу скасавання калгасаў і саўгасаў, але праз усе яе стратэгічныя і тактычныя накірункі бачны такі намер. Сцвярджэнне ж аб "рэальнай разнастайнасці форм уласнасці", аб "самаарганізацыі працаўнікоў сяла" не што іншае, як пусты гук. Як гэтая мэта будзе дасягацца, якімі шляхамі, што за матэрыяльная база будзе пад яе закладзена — ні слова. І, можа, так званая рэальная разнастайнасць будзе дасягацца шляхам "фарміравання матывацыі гаспадара" ці "ўцягненнем працаўнікоў у працэс упраўлення сельгасвытворчасцю праз рэалізацыю правоў уласніка"? Як мы навучыліся гаварыць!

Чарговая праграма абяцае на працягу 2—3 гадоў стабілізаваць агракомплекс. Цікава, а колькі спатрэбіцца часу, каб здзейсніць толькі "Прапановы па заканадаўчых мерах". А тут спатрэбіцца, мяркуючы па намерах распрацоўшчыкаў, унесці 40 папраўак у 11 законаў, удакладніць 8 законаў, "рэалізаваць у поўным аб'ёме палажэнні закона "Аб прыярытэтным сацыяльна-культурным і эканамічным развіцці сяла і агракомплексу", (што не змаглі зрабіць за чатыры гады), "распрацаваць і прыняць падзаконную нарматыўную базу"... — я налічыў 8 пазіцый. Ды яшчэ распрацаваць па меншай меры чатыры палажэнні. Дык колькі гадоў будуць прымацца папраўкі, законы, распрацоўвацца палажэнні і іншыя дакументы? Ніхто не можа адказаць. Ніхто.

А ёсць і яшчэ адна акалічнасць. Быццам бы і невялічкая. Але без гэтай "загвоздкі" калёсы праграмы адваляцца на першых жа метрах руху. Што, калі Вярхоўны Савет старога ці ўжо новага склікання не прыме ні папраўак, ні законаў, а Кабінет Міністраў адмовіцца разглядаць ці зацягне разгляд палажэнняў? Што тады?..

Словы, словы, словы. Рамантыкі заўсёды ўпрыгожваюць наша жыццё, але калі яны бяруцца за распрацоўку дакументаў, патрабуючых ведаў, канкрэтыкі, рэальнага погляду на жыццё, то тым, хто на зямлі, трэба тэрмінова шукаць розныя хады-выхады, каб захаваць тое, што набыта за многія гады. Выкручвацца, каб у час пасеяць і зжаць, аддаць дзяржаве хлеб, малако, мяса, не чакаючы ні своечасовай аплаты, ні падзякі.

Ну як я, старшыня калгаса, які яшчэ трымаецца на нагах, які пры ўсіх "палках" у калгасных калёсах, стрымлівае зніжэнне вытворчасці, павінен адносіцца да такіх праграмных установак як "неабходна спецыяльна прадугледзець", "мэтазгодна ўстанаўліваць", "не павінны абкладвацца падаткам", "адзінай формай падаткаабкладання ў сельскай гаспадарцы павінен стаць падатак...", "стаўкі... павінны будавацца". І такое словапляценне ў кожным раздзеле.

Дык ці можна пажаданні назваць праграмай стабілізацыі і развіцця? Гэта ж, мяркуючы па стылю і падыходах, пісьмо ў інстанцыю, напісанае спецыялістам сярэдняй рукі, які адсядзеў у сваім крэсле шмат гадоў, працёр нямала штаноў, але набыў вопыт узаемаадносін з вышэйстаячым куратарам сельскай гаспадаркі. Вось і піша ён з аглядкай: і свайму начальніку трэба дагадзіць — напісаць многа, навукападобна, з мноствам пастаноўчых пытанняў, і куратара каб не разззлаваць — пісаць усё ў выглядзе пажаданняў і добрых намераў. А ячшэ, як ужо прынята ў сучасны момант, апляваць тых, хто ніжэй. "Ва ўсіх былых сацыялістычных краінах, — піша гэты спецыяліст сярэдняй рукі, — людзі рэдка валодаюць дастатковай мужнасцю, каб рызыкаваць. У іх амаль не развіта здольнасць дзейнічаць самастойна і па-прадпрымальніцку, праяўляць ініцыятыву і несці ўсю паўнату матэрыяльнай адказнасці за вынікі сваёй дзейнасці. Гэта поўнасцю адносіцца і да нашых калгаснікаў і рабочых саўгасаў".

Вось так! Нікчэмныя мы, акзваецца, людзі. Начальству відней, гэта дае яму магчымасць узвышацца над намі, пісаць інструкцыі як жыць, з якой нагі хадзіць, ад якой печы скакаць. Гэта забяспечвае неўміручасць яго вялікасці Кіруючага звяна, яго апаратаў, адміністрацый і г.д.

Адно скажу: большасць старшынь калгасаў і спецыялістаў вытворчасці — віртуозы прадпрымальніцтва, бо ў іншым выпадку даўно не было б чаго есці. А мужнасці селянін можа навучыць любога, з тых высокіх кабінетаў. І прыстойнасці ці проста карэктнасці.

Калі мы не ўмеем "адказваць за вынікі сваёй дзейнасці", то адкуль тады на стале распрацоўшчыкаў шляхоў да новай светлай будучыні хлеб? Ды яшчэ пакуль што з маслам?

Кому хочется представить банкиров виновниками развала экономики

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Теперь о целевом использовании выданных селу через Белагропромбанк централизованных кредитных вложений. Национальный банк действительно выделяет ресурсы для АПК, и в 1994 г. на этот сектор приходилось до 90% всей кредитной эмиссии. Но при этом нужно учитывать, что государственные средства занимают всего 30% в сумме всех ресурсов банка, а кредиты банка селу составляют 90% всех его кредитных вложений! И эта огромная масса кредитов выдана АПК, а не коммерческим структурам.

Что касается уставного фонда Белагропромбанка. В 1991 году на момент регистрации банка его уставный фонд составлял 230 млн. руб., или 127 млн. долларов, если считать по "реальному" официальному курсу 1,8 руб. за доллар. Но в любом случае это никак не 300 млн. долларов, как утверждает г-н Э.Эйдин. И несколько слов по поводу "приватизации" денег государства в уставном фонде. Позволю себе напомнить, что в уставном фонде были деньги не только государственных предприятий. Все их успешно "приватизировала" инфляция. Абсурдно утверждать, что банки "задаром получили то, что стоило миллионы". Пусть уважаемый автор подсчитает, какие убытки несет банк-"грабитель", предоставляя хозяйствам кредиты по процентной ставке ниже темпов инфляции. А какой урон наносят банку должники!

Некомпетентность авторов можно проследить и на таком примере. Из информации г-на Эйдина народ узнает, что капиталисты прямо-таки рвутся со своими долларами помочь экономике республики. А банкиры, недотепы, просто отказались от очередной суммы в 500 млн. долларов.

Не буду по этому поводу долго занимать внимание читателей. Только в Белагропромбанк почти каждый месяц на протяжении двух последних лет поступают через зарубежных и "тутэйшых" коммивояжеров подобные предложения. При ближайшем рассмотрении и изучении таких предложений выясняется, что имя республики, ее ценные бумаги и гарантии просто хотят использовать на мировом рынке в своих целях оборотистые специалисты зарубежных компаний. Только не встречали мы пока среди них ни альтруистов, ни спонсоров. Везде свои корыстные интересы в обмен на репутацию нашего государства в мировом сообществе.

В ожидании политических плодов потряс древо Белагропромбанка в своем докладе на сессии Верховного Совета Республики Беларусь г-н С.Антончик. Мне, как специалисту, читая внимательно доклад, порой не всегда ясно, что хотел по делу сказать автор. Для массового читателя все понятно: что-то там не так и, главное, в сознании отложилось, что Белагропромбанком руководил в то время М.Чигирь и что банк выдавал кредиты коммерческим структурам. Так банк и создан для того, чтобы наряду с другими операциями выдавать кредиты, в том числе и коммерческим структурам. И где это г-н С.Антончик вычитал, что это "грубое нарушение правил ведения банковского дела"?

У читателей доклада, должно быть, гневно сжались кулаки, когда они узнали, что "правительство выделило огромные деньги для выдачи кредитов на строительство домов для колхозников... фактически же Белагропромбанк эти кредиты выдал начальникам для строительства коттеджей..." Я, например, ни одним таким фактом не располагаю. Подскажите, пожалуйста, г-н С.Антончик. Если это так, мы сами примем меры и проинформируем общественность.

А по поводу других "фактов" мне хотелось бы сказать следующее. Банковское дело — дело рискованное. Поэтому классика банковского дела предусматривает создание соответствующих резервов на возможные потери по ссудам, другие меры на те случаи, когда возникают проблемы при возврате выданных кредитов. И если действительно в работе Белагропромбанка такие ситуации возникают, так это рабочие вопросы, которые банк в состоянии решить самостоятельно, без помощи вызывающих сомнение в правильности оценки высказываний и публикаций.

В то же время я не ставлю под сомнение профессиональную компетентность авторов. Следовательно, в основе преднамеренного искажения реального положения дел — политика. Использование политических методов в достижении каких-то экономических целей — прием известный. Он хорош там, где эффект достигается действительно экономический... Но надо ли политику использовать здесь?

Если мы хотим иметь демократическое государство, если мы стремимся к рыночным подходам в экономике, то давайте будем последовательными демократами и рыночниками и давайте не делать в отношении друг друга сомнительных популистских политических выпадов в расчете на реакцию народа. Трудности у нас, безусловно, есть, вопросов и претензий к деятельности коммерческих банков тоже достаточно. Я понимаю, что требуются решительные действия. Надо срочно найти то звено, потянув за которое мы можем вытянуть всю цепь проблем для их решения. Но хочу сказать, звено это — не в деятельности коммерческих банков, не там ищем. Искать надо на путях реального реформирования экономики. Я согласен с теми, кто видит цель в изменении ценовой политики, в приватизации через акционирование, в многообразии форм частной собственности, создании благоприятных условий для производителей товаров и услуг.

Белагропромбанк живет интересами АПК, проводит кредитную политику с позиции понимания проблем сельского хозяйства. Я уже отмечал, что в последнее время почти 90% всех кредитных вложений банка приходится на АПК, и это при том, что собственных ресурсов АПК имеет только 44%. Белагропромбанк активно поддерживает проводимые в АПК мероприятия по стабилизации положения в сельском хозяйстве. Правда, на все мероприятия не хватает денег. Вот это и раздражает некоторых руководителей. Все мы должны понимать, что возможности банка, экономическое положение банка отражают состояние обслуживаемых им хозяйств и экономики в целом. Есть проблемы в экономике, есть проблемы и у банка. Третий год подряд вместо снижения объемов задолженности по кредитам происходит их рост, вместо направления средств из прибыли в фонд накопления (на формирование оборотных средств) средства большинством хозяйств "проедались". Все меньше отается средств на расчетных счетах. А это все кредитные ресурсы банка, т.е. возможность банка выдавать кредиты. Уменьшаются ресурсы — сокращаются возможности банка в выдаче кредитов хозяйствам.

Я хочу, чтобы все поняли одну простую мысль — не в Белагропромбанке нужно искать первопричины бедственного положения нашего села. Как бы эффективно ни работал наш банк, кому бы ни принадлежал контрольный пакет акций, какие бы низкие проценты он ни устанавливал за выданные кредиты — не решит банк в одиночку проблему неплатежей и пополнения оборотных средств, не устранит непаритет цен на сельскохозяйственную и промышленную продукцию. Не только от банка зависит, чтобы на белорусской земле появился настоящий Хозяин. Все это прекрасно знают авторы публикаций. Знают, а пишут почему-то другое, хотя истинные их мотивы понять можно.

Любую конструктивную критику мы только приветствуем. Хотелось бы только, чтобы не было в этой критике полуправды, чтобы не создавался из банка образ врага, виновного во всех наших бедах. Не надо пугать читателя большими цифрами и хлесткими фразами. Экономику мы сможем вылечить другими методами и только все вместе.

ПОЗНАКОМЬТЕСЬ С НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕЕЙ США

Американская мечта. Какая она?

Выдержки из доклада президента США Клинтона "О положении в стране", с которым он выступил в конце января с.г. в Конгрессе и в котором изложены основные положения американской национальной идеи.

Наши читатели, к сожалению, незнакомы с основными выступлениями ведущих западных лидеров и политиков. В былые времена, да и ныне, многие наши средства массовой информации лишь выдергивают отдельные, выгодные сиюминутным соображениям цитаты. Сегодня мы решили познакомить граждан Беларуси с основными положениями очередного ежегодного послания президента США своему народу. Доклад дается в сокращении.

Нам представляется очень важным публикация этого документа еще и вот почему. Стоит у нас только заикнуться о белорусской национальной идее, как многие так называемые интернационалисты тыкают пальцем: "националисты". А кое-кто из самых верхов пытается даже перекривлять наш язык и слово "национализм".

Почитайте, как возвышенно и гордо о своей нации говорит президент США, какой заботой проникнута его речь о дальнейшем возвышении своей страны.

Господин председатель, господин спикер, члены 104-го состава Конгресса, мои сограждане-американцы! Мы вновь собрались с вами в святилище демократии, и вновь наша демократическая система доказывает свою действенность. Поэтому позвольте начать с поздравлений в адрес всех членов 104-го состава Конгресса и в ваш, господин спикер.

Даже если по всем прочим вопросам мы не найдем сегодня с вами согласия, в одном мы согласны: в 1992 и в 1994 годах американский народ голосовал за перемены.

Должен отметить, что и в тот, и в другой год Америка не пела — она кричала. И теперь все мы — и республиканцы, и демократы — должны сказать: мы слышим этот крик. Мы вместе попытаемся выполнить порученную нам работу. Ибо мы являемся хранителями священного доверия, и это доверие в нашу новую, ко многому обязывающую эру мы должны оправдать.

Более 200 лет назад отцы-основатели изменили ход человеческой истории, совместными усилиями создав новое государство, основанное на единственной, но чрезвычайно верной идее: "Мы считаем самоочевидным, что все люди рождаются равными и наделяются Создателем рядом неотъемлемых прав, в том числе правом на жизнь, свободу и стремление к счастью".

С тех пор каждое новое поколение должно было сохранять эту идею — американскую идею, — углубляя и расширяя ее содержание в соответствии с тем, как менялись времена: сначала был Линкольн со своим Конгрессом, была работа по укреплению союза и уничтожению рабства. Затем, при Теодоре Рузвельте и Вудро Вилсоне, нужно было бороться со злоупотреблениями и эксцессами индустриальной революции, утверждая американское лидерство в мире. При Франклине Рузвельте мы преодолели болезненные трагедии Великой депрессии и выиграли великую битву нашей страны против фашизма. При всех последующих президентах мы вели борьбу в "холодной" войне.

Я хотел бы особо отметить двух президентов, которые в годы "холодной" войны действовали в сотрудничестве с Конгрессом, где большинство принадлежало другой партии. Это Гарри Трумэн, который привел Америку к беспрецедентному процветанию и создал архитектуру "холодной" войны. Это Рональд Рейган, которому все мы сегодня желаем здоровья и который привел нас к конечной победе в давней борьбе против коммунизма.

В новый период проблем и перемен я имел честь стать первым президентом, избранным после окончания "холодной" войны — в эру, отмеченную существованием глобальной экономической системы, революцией в области информации, невиданными переменами, широчайшими возможностями и отсутствием у американцев уверенности в своей безопасности.

Два года назад я появился в этой уважаемой палате с определенной миссией — возродить американскую мечту в сердцах всех американцев и обеспечить движение в 21-й век с убеждением в том, что мы по-прежнему являемся сильнейшим борцом за свободу и демократию во всем мире.

В условиях новой глобальной экономической системы рекордное число американцев добились успеха. Мы живем в мире и представляем собой силу в борьбе за мир и свободу во всем мире. После того, как я стал президентом, мы создали почти 6 миллионов новых рабочих мест, а уровень безработицы и инфляции сейчас самый низкий за последние 25 лет. Наши бизнес-структуры работают более эффективно: мы снизили дефицит (бюджета), расширили торговлю, укрепили полицию и наводим порядок на наших улицах, обеспечивая гражданам более широкие возможности в получении образования и перестройке местных общин.

... Но с общественной жизнью в Америке сегодня не все благополучно. Люди меньше работают сообща и больше кричат друг на друга. Чувство принадлежности к своим местным общинам, составляющее основную силу нашей страны с первых дней ее существования, значительно ослабло. Что же нам делать?

Именно об этом я и хочу сегодня с вами поговорить. Я называю это "Новым соглашением". Однако корни его уходят в очень и очень старую идею — идею о том, что все американцы не только имеют право, но и обязаны добиться в жизни как можно более высокого положения, максимально используя при этом данный им Богом талант и целеустремленность, а затем отплатить за это добром своему родному городу и своей стране. Общество предоставляет возможности, а у людей должна быть ответственность перед обществом. Возможности и ответственность — эти два понятия идут рука об руку. Одно без другого не существует. И оба эти фактора лежат в основе единства нашего общества.

Наше "Новое соглашение" — это свод взаимопонимания, касающегося того, как нам подготовить народ для решения проблем новой экономической системы, как перестроить наше правительство в соответствии с требованиями нового времени и, в первую очередь, как восстановить нарушенные в нашем обществе связи и объединить народ для достижения общей цели. Мы должны коренным образом изменить нашу экономику, нашу правительственную систему и самих себя.

Когда начал работу новый состав Конгресса, лоббистские группы занимались тем же, чем и всегда: подарки, поездки и все то, что вызывает у людей озабоченность. Поэтому я призываю вас: перестаньте принимать подарки лоббистов. Просто перестаньте — и все.

Еще важнее — и, как мне кажется, все с этим согласны — изменить систему работы правительственных структур. Давайте сделаем так, чтобы они стали меньше и менее дорогостоящими — менее громоздкими, но не менее эффективными.

В течение многих лет до того, как я стал президентом, я слышал критику в адрес правительства и пожелания сокращений государственного аппарата. Однако на практике мало что менялось. Нам же удалось осуществить эти планы. Только за последние два года мы сократили на четверть триллиона долларов расходы в более 300 национальных программ, упразднили более 100 тысяч должностей в федеральном правительственном аппарате. Основываясь на уже принятых решениях, мы сократим число служащих в федеральном правительстве на четверть миллиона, и в будущем году, когда я вновь приду сюда читать свой доклад, оно станет самым компактным со времени президентства Джона Кеннеди.

Осуществляемые под руководством вице-президента Гора инициативы уже сэкономили нашим налогоплательщикам 63 миллиарда долларов. Мы усовершенствовали структуру министерства сельского хозяйства, сократив его аппарат более чем на 1200 человек... Благодаря оперативным действиям федерального правительства все 5600 школ, пострадавших при землетрясении (в Калифорнии), снова работают.

Нужно приблизить правительственные структуры к народу, интересы которого они призваны служить. [illegible] уровень [illegible] той отметки, [illegible] мутся шт[illegible] отдельные граждане, и сделают это дело лучше. Если они могут — то пусть они этим и занимаются. Нам нужно уйти и не мешать им работать с максимальной эффективностью.

... Бюджет моей администрации подвергается значительным сокращениям. Но он обеспечивает финансирование образования, выплату пенсий ветеранам, осуществление программ социального обеспечения и здравоохранения — и я надеюсь, что так будет и при вас. Вы должны позаботиться об этом и, надеюсь, вы это сделаете.

Я приветствую ваше желание упразднить дорогостоящие и ненужные элементы (правительственного) регулирования. Но, вступив на путь дерегулирования, давайте не забывать о том, чего мы добились общенациональными усилиями по защите национальных интересов: более безопасных продуктов питания для наших семей, более безопасных игрушек для наших детей, более безопасных пансионатов по уходу за нашими родителями, более безопасных автомобилей и шоссейных дорог, более безопасных рабочих мест, более чистого воздуха и воды.

Стоит ли нам и дальше сокращать дефицит? Разумеется, стоит. Но мы можем сокращать его так, чтобы и впредь способствовать экономическому оздоровлению страны, не подвергая при этом невинных людей незаслуженному наказанию, а, напротив, оказывая этим людям помощь.

Мне известно, что многие члены этой палаты поддерживают поправку о сбалансированности бюджета. Я тоже, разумеется, хочу привести бюджет в равновесие. Наша администрация сделала больше для снижения бюджета и экономии денег, чем многие и многие предыдущие администрации. Если вы считаете, что принятие такой поправки будет полезно, надо прямо заявить об этом американскому народу. Народ имеет право знать, какие именно сокращения вы собираетесь проводить и как это повлияет на жизнь американцев.

Мне известна озабоченность членов Конгресса и всех граждан нашей страны проблемами преступности. Я напоминаю вам о том, что в прошлом году мы приняли очень жесткий закон о борьбе с преступностью. Он предполагает более длительные сроки тюремного заключения, пожизненное заключение после совершения трех преступлений. Около 60 преступлений внесены дополнительно в список преступлений, за которые предусмотрена смертная казнь, увеличивается число тюрем, усиливается работа по профилактике преступлений, расширяется штат сотрудников полиции на 100 тысяч человек. За все это мы заплатили сокращениями в федеральном правительственном аппарате и вернули деньги местным властям, чтобы они сами заботились о снижении уровня преступности.

Я хотел бы затронуть еще несколько вопросов, которые нам необходимо решить. Я хочу, чтобы мы продолжили работу по сокращению расходов, но надеюсь, что мы не станем сокращать расходы на правительственные программы, которые помогают нам подготовиться к жизни в условиях новой экономической системы, укрепить ответственность, более четко организовать работу всех структур снизу доверху, не полагаясь на организаторские способности федеральных правительственных ведомств. Лучшим примером в этой области является Корпус служения на благо общества — АмериКорп.

Его создание было активно поддержано обеими партиями. Сегодня 20 тысяч американцев — и эта цифра превышает ежегодное число американских добровольцев корпуса мира — работают в разных уголках страны в группах добровольцев, оказывая помощь людям на самом первом, местном, уровне, решая различные проблемы и одновременно зарабатывая деньги для оплаты своего высшего образования.

Все американцы — не только в тех штатах, где ситуация особенно сложна, но и по всей стране — по вполне понятным причинам встревожены наплывом нелегальных иммигрантов в нашу страну. Эти люди занимают рабочие места, на которые могли бы претендовать американские граждане или легальные иммигранты. Оказываемые им социальные услуги взваливают дополнительное финансовое бремя на плечи наших налогоплательщиков. Вот почему наша администрация принимает решительные меры к укреплению наших границ, набрав рекордное количество сотрудников пограничной охраны, вдвое увеличив по сравнению с прошлым уровнем число депортируемых криминальных элементов, объявив войну нелегальному приему иностранцев на работу и лишив незаконно въехавших в страну иностранцев социальных пособий.

Мы превратились в великую державу среднего класса. На ценностях среднего класса основана вся наша жизнь. Мы должны расширять этот средний класс, сокращая численность (деклассированного) "андеркласса" и при этом всемерно поддерживая миллионы американцев, которые уже добились успеха в условиях новой экономической системы.

Америка вновь стала самой мощной экономической державой мира: за последние годы создано почти 6 миллионов новых рабочих мест, начался экспортный бум, снизилась инфляция, вновь растет число высокооплачиваемых рабочих мест. Рекордное количество американских предпринимателей реализовало для себя "американскую мечту" на практике. Если мы хотим, чтобы так было и впредь, мы должны позаботиться о том, чтобы люди, в поте лица своего стремящиеся укрепить благосостояние нашей нации, смогли больше получать от нее взамен.

Необходимо сделать четыре вещи. Во-первых, снизить налоги на тех, кто хочет получить образование или профессиональную подготовку после окончания средней школы.

Во-вторых, мы должны на 500 долларов снизить налоги на семьи с детьми в возрасте до 13 лет.

В-третьих, необходимо укрепить систему личных сбережений и личной ответственности, позволив людям открывать личные пенсионные счета и снимать с них — без обложения налогами — средства на оплату обучения, здравоохранения, на покупку первого дома или на уход за престарелыми родителями.

И, в-четвертых, нужно принять Билль в защиту американских трудящихся. Мы предлагаем свернуть почти 70 федеральных программ и вернуть сэкономленные средства не штатам, а напрямую рабочим людям, т.е. перераспределить эти деньги, изъяв их из правительственных структур и направив непосредственно в руки работающих Америки.

Думаю, что все сидящие в этом зале, независимо от партийной принадлежности, могут гордиться тем, что впервые почти за 10 лет наша страна была признана самой продуктивной в мире экономической системой. Однако мы никак не можем гордиться тем фактом, что мы являемся единственной богатой страной мира, где процент рабочих и их детей, имеющих медицинскую страховку, сегодня ниже, чем 10 лет назад — в тот период, когда мы в последний раз признавались наиболее продуктивной экономической системой мира. Давайте работать над этой проблемой сообща. Она выходит за рамки обыденной политики.

Теперь, после окончания "холодной" войны, появилось искушение верить в то, что все вопросы безопасности — возможно, за исключением сферы торговли — могут быть решены внутри страны. Однако это не так. Наша безопасность по-прежнему зависит от того, сохраним ли мы за собой мировое лидерство в движении к миру, свободе и демократии. Мы по-прежнему не будем сильны у себя дома, не обеспечив себе сильных позиций на международной арене.

Наглядным примером тому является финансовый кризис в Мексике. Я понимаю, что сегодня эта фраза может прозвучать непопулярно, но нам необходимо действовать. И не ради Мексики, но ради миллионов американцев, чье благосостояние связано с благосостоянием Мексики. Если мы хотим обеспечить сохранение рабочих мест в Америке, сохранение американского экспорта, защиту границ Америки, то мы должны принять стабилизационную программу, которая поможет Мексике вернуться на прежний путь.

Я повторяю: это не кредит, не помощь иностранному государству, не вытягивание страны из трудного положения. Мы получим гарантии в виде совместно подписанного документа с хорошим дополнительным обеспечением, который застрахует нас от риска. Этот законодательный акт нужен Америке. Вот почему лидеры обеих партий выступают в его поддержку. Надеюсь, что вы, члены Конгресса, примите этот закон без промедлений. Он удовлетворяет нашим интересам, и американский народ нас поймет, поскольку мы действуем правильно. Сегодняшнее послание о положении страны впервые после окончания "холодной" войны читается в обстановке, когда ни одна русская ракета не нацелена на американских детей. Вместе с русскими мы вступили на путь уничтожения ракет и бомбардировщиков, оснащенных 9 тысячами ядерных боеголовок. Мы столь быстро продвигаемся по этому пути в эру после окончания "холодной" войны, что нам начинает казаться, что снижение ядерной угрозы — дело само собой разумеющееся. Однако эта угроза по-прежнему существует, и наша работа не окончена.

В этом году я буду просить сенат одобрить договор СНВ-2 об уничтожении оружия, оснащенного еще 5 тысячами боеголовок. Соединенные Штаты возглавят усилия, направленные на бессрочное продление Договора о нераспространении ядерного оружия; введение в действие всеобъемлющего запрета на ядерные испытания; уничтожение химических арсеналов. Чтобы остановить и вернуть к исходным позициям работы по смертельно опасной ядерной программе Северной Кореи, мы продолжим выполнение соглашения, достигнутого нами с этой страной. Это умное и жесткое соглашение; это сделка, основанная на постоянных инспекциях, дающих нашим союзникам и нам самим гарантии безопасности.

В этом году я представлю в Конгресс комплексный закон об укреплении нашего потенциала для борьбы с терроризмом и внутри страны, и за рубежом. Наша страна будет выслеживать террористов и привлекать их к суду — и в этом уже убедились трусы, взорвавшие бомбу во Всемирном торговом центре...

С того самого дня, когда я произнес слова присяги президента, я обещал добиваться того, чтобы наши вооруженные силы были лучшими в мире — с точки зрения их экипировки, профессионализма и боеготовности. Мы имеем именно такие войска. Драматичное сокращение численности наших вооруженных сил после "холодной" войны было проведено чрезвычайно умело и с должным психологическим настроем. Но чтобы гарантировать сохранение боеспособности наших военных, чтобы обеспечить им необходимый уровень доходов, а их семьям хороший жизненный уровень, я прошу Конгресс в ближайшие 6 лет увеличить расходы на оборону на 25 миллиардов долларов.

Мы с гордостью поддерживаем мир, свободу и процветание от Южной Африки до Северной Ирландии, от Центральной и Восточной Европы до Азии, от Латинской Америки до Ближнего Востока. Эти усилия не только полезны самим этим странам, но и способны укрепить нашу собственную уверенность в безопасности.

Дорогие сограждане, я считаю, что будущее Америки нужно строить так: расширять возможности, а не бюрократию; укреплять безопасность внутри страны и за рубежом; дать народу возможность максимально полно реализовать свой жизненный потенциал. Это далеко идущая и реально осуществимая программа действий — но это еще не все. Нам нужны не только новые идеи о том, как изменить мир или подготовить американцев к конкуренции в условиях новой экономической системы; не только более компактное, более умное и более мудрое правительство; не только перестройка снизу доверху всех правительственных структур и частного сектора.

Думаю, что каждый американец по-прежнему убежден в том, что мы рождаемся равными и что Создатель наделяет нас правом на жизнь, свободу и стремление к счастью. Мы живем в величайшей стране. Лучшие дни нашей жизни все еще впереди.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

КРЫМІНАЛ

Нарадзіла, гадавала і... забіла

Цяжка спасцігнуць розумам злачынства, учыненае ў Баранавічах. Жанчына, тэхработніца сярэдняй школы, як кажуць, адпіла мазгі. П'яная, яна схапіла нож і літаральна пасекла спячых дзяцей. Старшы, Дзмітрый, вучань восьмага класа, памёр на месцы. Жыццё малодшага, Мікалая, на валаску — дзесяцігадовага хлопчыка спрабуюць выратаваць урачы.

А што ж маці-забойца? Ці пад уздзеяннем алкаголю, ці ад усведамлення ўчыненага нанесла сабе мноства нажавых раненняў у жывот. Пакуль што жывая. І яе ратуюць урачы.

Гулялі хлопчыкі з запалкамі

Дом жыхара гарадскога пасёлка Янавічы Віцебскага раена ўспыхнуў факелам. Людзі занадта позна ўбачылі бушуючае полымя. Калі прыбылі пажарныя, ім ужо нічога іншага не заставалася, як выратоўваць суседнія збудаванні, не даць распаўзціся агню.

Аб тым, каб пранікнуць унутр палаючага будынка, і размовы не было. А там гінулі, дакладней, ужо загінулі хлопчыкі. Магчыма, яны і сталі віноўнікамі трагедыі, уласнай жудаснай смерці. Пакінутыя дзядулем без нагляду, унукі забаўляліся з запалкамі.

Маленькая, а ўжо злачынца

Арыштоўваючы грабежніцу, супрацоўнікі гарадскога аддзялення міліцыі Першамайскага раёна сталіцы былі вельмі здзіўлены: зусім дзіця, вучаніца... пятага класа.

Звярнулася ж за дапамогай маці пацярпеўшай. Яе дачку, якая вярталася вечарам дамоў, сустрэла ў пад'ездзе ўпамянутая пяцікласніца. У руках — нож. Патрабаванне — зняць і аддаць ёй залатыя завушніцы.

Уладзімір СТРЭЛЬСКІ,
Белінфарм.

"Наши плечи" выдержат любые нагрузки и расстояния..."

или О службе, которая на первый взгляд не видна...

Огромный поток грузов перевозится по транспортным магистралям железных дорог республики и далеко за ее пределами. Железная дорога и сегодня остается одним из наиболее дешевых видов транспорта, позволяющих в кратчайшие сроки осуществлять доставку грузов потребителям. Не секрет — чтобы избежать неоправданных убытков со стороны железнодорожников и грузополучателей, необходима защита их прав. Идея создания в рамках Совета по железнодорожному транспорту СНГ компетентного органа по рассмотрению взаимных претензий между ними назрела давно. Необходимо и принятие новых "Правил комплексных расчетов между железнодорожными администрациями государств — участников Содружества, Латвии, Литвы и Эстонии".

В настоящее время республика располагает более чем 35 тысячами грузовых вагонов, 269 пятивагонными рефрижераторными секциями постройки Брянского машиностроительного завода со средним сроком эксплуатации 7,6 года. Место "приписки" рефсекций — депо Молодечно. Кстати, для перевозки скоропортящихся грузов Беларусь полностью обеспечена рефрижераторным подвижным составом.

Безусловно, основная нагрузка по объемам перевозок "ложится на плечи" службы грузовой работы и внешнеэкономической деятельности Бел.ж.д. — тел.: (0172) 963-194, 963-194. Несколько вопросов начальнику этой службы А.В.Станкевичу.

— Александр Евгеньевич, очертите вкратце главные направления деятельности службы. Произошли ли здесь какие-либо изменения?

— Мы значительно расширили сферу направлений своей работы. Среди них можно выделить: обеспечение наших заказчиков необходимым количеством вагонов и контейнеров на взаимовыгодных условиях для сторон. По территории Беларуси мы способны отправлять грузы как железнодорожным, так и своим автотранспортом, короче говоря, "от двери до двери".

— Есть ли проблемы с доставкой груза за границу?

— Каких-то особенных вопросов не возникает. Естественно, мы согласовываем перевозки экспортных грузов с иностранными железными дорогами. Условия и правила обычно оговорены в международных соглашениях железнодорожных администраций. Крепкая основа нашего сотрудничества с зарубежьем — взаимная выгода и экономическая целесообразность, словом, здесь действуют нормальные рыночные механизмы...

— Могут ли ваши клиенты (заказчики) получить дополнительные сервисные услуги?

— Конечно, грузоотправители и получатели располагают полным спектром услуг дороги. Это: хранение грузов на открытых площадках и складах, сдача в аренду любых необходимых грузовых вагонов и контейнеров грузоподъемностью от трех до двадцати тонн. Наша служба осуществляет погрузочно-разгрузочные работы любых грузов, кроме наливных и опасных, на любых станциях по пути следования. Надеюсь, что новые и старые партнеры службы грузовой работы и внешнеэкономической деятельности Белорусской железной дороги, сотрудничая с нами, делают правильный выбор.

Беседовал
Виктор ЯСЕНЬ.

СПОРТ

Новости футбола

Матч чемпионата Испании между командами третьего дивизиона в Тенерифе (Канарские острова) была прервана из-за атаки... грифа.

Могучая хищная птица с размахом крыльев в два метра из соседнего природного парка, где ее охраняют как редкий экземпляр, атаковала арбитра, не нанеся, правда, тому серьезных травм, а также футболистов, которые пытались выдворить грифа с поля.

Некоторое время спустя матч возобновился.

❑

Все громче становятся в каталонской печати разговоры о предстоящем "разводе" тренера "Барселоны" Йоханна Круиффа и лучшего футболиста клуба болгарина Христо Стоичкова.

Недавно Стоичков критиковал тренера за то, что тот не присутствовал на товарищеском матче своей команды с "Малагой", сыгранном несколько часов спустя после праздника ФИФА в Лиссабоне (Португалия), где был тренер барселонцев. К тому же Стоичков повздорил с товарищами по команде после победного матча в Сантандере (5:0). И еще одно: во многом из-за своего скандального поведения Стоичков, обладатель "Золотого мяча"-94, за 11 матчей нынешнего сезона не забил ни одного мяча.

Ох, Борис!..

В индийском городе Сангинаре претенденты на мировую шахматную корону сыграли очередные партии.

Анатолий Карпов на 49-м ходу победил Бориса Гельфанда и вышел вперед — 3,5:2,5 очка. Гата Камский выигрывает у Валерия Салова со счетом 4:1. В отложенной, шестой, партии Г.Камский сохраняет шансы на победу.

Претендентам осталось сыграть по три партии.

Новости шахмат

Поставлена точка в "деле Камского-старшего", поколотившего в Сангинагаре теперь уже бывшего секунданта Гаты Камского (США) 27-летнего Александра Шабалова.

"Просим вас впредь обходиться без рукоприкладства", — говорится в официальном предупреждении, которое ФИДЕ совместно с оргкомитетом вручило отцу и наставнику американского полуфиналиста.

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС*ІНТЭРФАКС*НАРОДНАЯ ГАЗЕТА*

Пульс дня

Перамога будзе за намі!..

КАРАКАС. Аб перамозе перуанскай арміі ва ўзброеным канфлікце з Эквадорам, які працягваецца каля трох тыдняў, абвясціў прэзідэнт Перу Альберта Фухіморы. У звароце да краіны ён паведаміў, што перуанцы вярнулі сабе захопленыя раней эквадорцамі апошнія апорныя пункты Куэвас-дэ-Тайо і Цівінтса. Аддадзена распараджэнне аб спыненні ў аднабаковым парадку агню.

Войскі адведзены назад

ДЭЛІ. Лідэр афганскай апазіцыі прэм'ер-міністр Гульбедзін Хекмацііяр адвёў свае ўзброеныя фарміраванні ад Кабула, паведаміў афіцыйны прадстаўнік міністэрства абароны Афганістана. Паводле яго слоў, Хекмацііяр быў вымушаны адступіць па прычыне разгрому яго атрадаў групіроўкамі ісламскага студэнцкага руху "Талібан".

Баі мясцовага значэння

КАІР. Двое палесцінцаў цяжка паранены паблізу горада Эль-Халіль, размешчанага на акупіраванай Ізраілем частцы Заходняга берага ракі Іардан. Паводле паступіўшых у Каір паведамленняў, невядомыя адкрылі агонь па арабах з праходзячай міма машыны. Сведкі сцвярджаюць, што ў аўтамашын былі ізраільскія нумары.

Сутычка паліцыі і маніфестантаў

ДЭЛІ. У сталіцы Бангладэш Даке адбыліся сутычкі паліцыі і маніфестантаў — рабочых джутавай і тэкстыльнай прамысловасці, якія патрабавалі паляпшэння ўмоў працы і павышэння заработнай платы. Паводле паступіўшых сёння сюды паведамленняў, у выніку сутычак на вуліцах горада загінулі 5 чалавек, некалькі соцень атрымалі раненні.

Сепаратысты цярпяць паражэнне

АТАВА. Сепаратысцкі Квебекскі блок, які дамагаецца аддзялення франкамоўнага Квебека ад Канады, пацярпеў паражэнне на прайшоўшых частковых выбарах у федэральны парламент. Абодва кандыдаты гэтай партыі, якія балаціраваліся на вакантныя месцы ў палаце абшчын у дзвюх выбарчых акругах Квебека, прайгралі саапернікам ад ліберальнай партыі, якая выступае за захаванне адзінства канадскай федэрацыі.

Людзі ў пастцы

ДЭЛІ. Часці індыйскай арміі правялі аперацыю па выратаванню паўтары тысячы чалавек, якія апынуліся блакіраванымі з-за апоўзняў на горнай аўтамагістралі штата Джаму і Кашмір. Як паведаміў афіцыйны прадстаўнік міністэрства абароны, армейскія падраздзяленні эвакуіравалі ўсіх пасажыраў аўтобусаў і вадзіцеляў грузавікоў, якія забуксавалі на высакагорнай трасе, што звязвае два асноўныя гарады штата — Джаму і Срынагар.

Гінуць журналісты...

МАСКВА. Паводле даных фонду абароны галоснасці, у студзені на тэрыторыі былога СССР забіта 5 журналістаў. У студзеньскі пералік фактаў праследавання журналістаў не ўвайшлі звесткі аб парушэнні правоў нашых калег у Чэчні. Як паведаміў эксперт фонду Алег Панфілаў, з пачатку снежня ў зоне канфлікту ў той або іншай ступені пацярпелі 115 журналістаў, з іх 14 чалавек паранены.

Хто ў банкрутах?

НОВАСІБІРСК. Дзесяткам заводаў Новасібірскай вобласці пагражае поўнае спыненне. Аб гэтым гаворыцца ў апублікаванай заяве дырэктарскага корпуса. У ёй адзначаецца, што на прадпрыемствах аб'ём вытворчасці ў параўнанні з 1991 годам скараціўся ў 2—3 разы. Бюджэтныя паступленні абаронным заводам не перавышаюць 50 працэнтаў ад запланаванага ўзроўню. Штрафы і пені за даўгі па аплаце электраэнергіі, вады, іншыя плацяжы іншы раз пераўзыходзяць у некалькі разоў саму запазычанасць. Заяву падпісалі 19 кіраўнікоў, якія прадстаўляюць у асноўным ваенна-прамысловы комплекс.

Новая банкнота Казахстана

АЛМА-АТА. Нацыянальны банк Казахстана ўвёў у зварот новую банкноту нацыянальнай валюты вартасцю ў 1 тысячу тэнге (13 тэнге прыраўноўваюцца ў Казахстане да тысячы расійскіх рублёў). Паводле даных Дзяржкамстата рэспублікі, грашовая эмісія ў снежні мінулага года склала 5157 мільёнаў тэнге. Гэта ў 8,2 раза больш у параўнанні з грашовай масай, пушчанай у зварот месяцам раней.

Выстаўка ў Краснаярску

КРАСНАЯРСК. "Усё для здароўя чалавека" — такі дэвіз міжнароднай выстаўкі-кірмашу "Медыцына, турызм, спорт, здароўе", якая адкрылася ў Краснаярску. Дзесяткі фірм з Расіі, ЗША, ФРГ, Вялікабрытаніі, Аўстрыі, Індыі прадставілі разнастайную медыцынскую тэхніку, лекавыя прэпараты, абсталяванне для заняткаў спортам і турызмам.

Боепрыпасы топяць сакрэтна

УЛАДЗІВАСТОК. У абстаноўцы павышанай сакрэтнасці праводзіцца акцыя па затапленню ў прыбярэжных водах Прымор'я 600 тон спісаных боепрыпасаў Ціхаакіянскага флоту. Нягледзячы на шматлікія паведамленні расійскіх і замежных СМІ аб ходзе гэтай акцыі, камандаванне ЦАФ да гэтага часу не выступіла з афіцыйным паведамленнем.

Егіпцяне

Дзіўныя людзі егіпцяне. Варта толькі "нацэліцца" фотаапаратам, як яны ўжо ў кадры. Пазіруюць. І адкуль толькі ўзяліся. Асабліва хлапчукі. Яны "сарвалі" мне дзесяткі цікавых кадраў. Як ні стараўся сфатаграфаваць вулічнага пекара тутэйшых блінцоў — нічога не атрымалася: хлапчукі адразу беглі "ў кадр" і ўсё закрывалі. Ледзь удалося "выхапіць" самога пекара.

Такія ж аматары "пакрасавацца" перад камерай і многія дарослыя, што яскрава відаць на наступным здымку. Хацелася "зашчоўкнуць" кавалачак рынку Александрыі. Але...

Адкрытасць, спроба любымі сродкамі заявіць аб сабе — характэрная рыса грамадзян гэтай краіны.

Сяргей АНДРЭЕЎ.

агенцтва Графуова

Курсы обмена наличных валют в коммерческих банках на 14 февраля 1995.
тел./факс (0172) 325-105

НАИМЕНОВАНИЕ БАНКА	Доллар США		Немецкая марка		Российск. рубль		Телефоны для справок
	Покупка	Продажа	Покупка	Продажа	Покупка	Продажа	
1. КОМПЛЕКС-БАНК (за российск. рубли)	11220* 4280	11520 4367	7330*	7531	2.62	2.70	067
2. БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК	11250*	11600	7355*	7585	2.40	2.75	267-022
3. БЕЛАРУСБАНК	11600 116500*	12120*	7800*		2.76*	3.09*	239-250
4. БЕЛБИЗНЕСБАНК (гл. операц. управ.)	11350*	11700*	7400*	7650*	2.60	2.90	067
5. НАРОДНЫЙ БАНК	11200*	11550	7270*	7540	2.48	2.70	238-610
6. ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛЬ-СКВ	11000	11500	7100	7700			293-095
7. СБЕРБАНК	11180	11550	7200	7500	2.40	2.70	067
8. ОЛИМП	11250 11441**	11550 11781**	7328 7453**	7600 7752**	2.50 2.55**	2.65 2.80**	508-556
9. ДУКАТ	11250*	11700	7250*	7600	2.60	2.80	201-063
10. БЕЛБАЛТИЯ	11250	11500	7250	7450	2.60	2.80	
11. "СОЛИД"	11200	11550	7250	7550	2.55	2.70	202-993 067
12. ПРИОРБАНК	11300 11550**	11700	7380 7550**	7640	2.45	2.80	690-964
13. МИЛАВИЦА филиал АКБ ДУКАТ	11250*	11600	7200	7600	2.40	2.80	372-825
14. БЕЛБИЗНЕСБАНК (гор. дирекция)	11300	11700	7350	7600	2.60	2.75	
15. ВЕЛЕС филиал АКБ ДУКАТ	11300	11700	7400	7650	2.60	3.00	
16. БЕЛИНВЕСТБАНК	11300	11700	7150	7550	2.20	2.70	
17. филиал № 1 банка ОЛИМП	11300 11345**	11550	7300 7329**	7550			291-646 067
18. ЕВРОПЕЙСКИЙ	11250 11500**	11550 11750**	7400 7500**	7600 7750**	2.60 2.65**	2.70 2.80**	270-166
19. ПРОФБАНК	11300 11450**	11600 11700**	7400 7450**	7600 7650**	2.55 2.60**	3.00 3.10**	239-344
20. МАГНАТБАНК ф-л 001	11200*	11450*	7250*	7450*	2.50	2.65*	
21. СП ГУБИСС РЕСУРС (за российск. рубли)	11200 4200	11500 4450	7200	7600	2.60	2.80	769-177

*-Возможна операция за наличный и безналичный расчет
**-Операция проводится только по безналичному расчету

БУДЬ ХОЗЯИНОМ

ВАШ ДОМ, САД, ОГОРОД

И никакой химии!

От рассады, как известно, зависит и будущий урожай. Как вырастить ее без "химии"?

Опытные дачники делают так. За месяц до высева семян заполняют почвой посадочные ящики и пускают в них дождевых червей — по 5—6 шт. на ящик размером 37х60 см. Почву поддерживают в умеренно влажном состоянии. Перед высевом в ящики семена обрабатывают горячей водой (45—50 °С) в течение 10—15 минут, затем дают им остыть и высевают, т.е. раскладывают по поверхности почвы.

Почва в ящике не должна пересыхать. Ни в коем случае не применяйте ни фунгицидов, ни минеральных удобрений — это может навредить червям, а их использование составляет основу метода. Постоянно перерабатывая почву, черви поддерживают ее чистоту, в ней не остается болезнетворных микроорганизмов, она не закисает, всегда хорошо влаго- и воздухопроницаема.

Рассада, выращенная таким образом, быстрее и лучше развивается на грядке, меньше угнетается при пересадке и, главное, экологически чиста. По этому способу получается прекрасная рассада таких восприимчивых к болезням культур, как огурцы, помидоры, капуста и др.

Удобрение, созданное природой

В условиях значительного загрязнения почв Беларуси долгоживущими радионуклидами и тяжелыми металлами особую актуальность представляет получение экологически чистой продукции. Это можно сделать, применяя экологически чистые органические удобрения — сапропели.

Они содержат все питательные вещества, необходимые для роста растений, — азот, фосфор, калий, кальций и микроэлементы.

Применение сапропелей позволяет увеличить урожайность овощных и ягодных культур на 30—50 %. Они ускоряют созревание ягод и овощей, укрепляют устойчивость растений против болезней.

Детальные научные исследования, проведенные в последнее время в Англии, а также в лаборатории химии почв Лювенского католического университета (Бельгия) с образцами сапропелей из озер Беларуси и на образцах почв из Гомельской области, показали высокую эффективность их применения для снижения количества подвижных изотопов стронция-90 в почвенном растворе, которые несут большую опасность для здоровья населения Беларуси.

Сапропель, а также смеси на его основе можно применять под все культуры, выращиваемые как в открытом, так и в закрытом грунте, а также для выращивания рассады и балконного цветоводства.

Рекомендуемые дозы внесения:

а) на легких песчаных почвах — огурцы, морковь, капуста, лук, картофель — 4—5 кг/кв.м; томаты, клубника — 3—4 кг/кв.м;

б) на супесчаных и легкосуглинистых почвах — огурцы, морковь, капуста, лук, картофель — 3—4 кг/кв.м; томаты, клубника — 2—3 кг/кв.м;

в) на торфяных почвах — огурцы, морковь, капуста, лук, картофель — 6—7 кг/кв.м; томаты, клубника — 5—6 кг/кв.м.

Многие садоводы-любители увлекаются использованием навоза, особенно свежего и порой в больших количествах, полагая при этом, что они значительно повысят плодородие почвы на участке. Это мнение ошибочно. Высокое содержание азота в нем вызывает усиленный рост стеблевой части растения, что не позволит получить высокий и качественный урожай. Кроме того, при внесении навоза существует опасность получить "нитратную" продукцию.

Наиболее оптимальные сроки внесения сапропелей при подготовке почвы для посадки овощных и других культур — осень или весна. Сапропелевые удобрения рассыпают по поверхности почвы и затем почву перекапывают. Возможно также внесение сапропелей во время роста растений (способом подсыпки) в междурядья или непосредственно под растения. В данном случае также желательно почву в междурядье или возле растения аккуратно взрыхлить. Это позволит перемешать сапропель с верхним слоем почвы, что ускорит поступление питательных веществ в растения.

Кроме того, имея органический сапропель, вы сами можете приготовить качественную смесь для выращивания рассады. Это можно сделать, имея 2/3 части супесчаной или торфяной почвы, взятой на вашем садовом участке или огороде, и добавив туда 1/3 органического сапропеля, тщательно при этом перемешав полученную смесь.

Леонид МОСКОЛЬЧУК,
кандидат сельскохозяйственных наук, научный руководитель проекта Белорусского социально-экономического союза "Чернобыль".

Подсолите свою жизнь!..

Помните, что:

* Лимоны, с которых снята цедра, пересыпанные солью, хранятся неделями.

* Муравьи не заползут в кладовую или в квартиру, если "посолить" обстановку или часть пола.

* Свечи горят дольше, если вокруг фитиля насыпать соли.

* При ангине полоскание соленой водой — испытанное домашнее средство.

* Запах лука улетучится, если руки протереть солью.

* Зуд, вызванный укусами насекомых, уменьшится и место укуса меньше распухнет, если его покрыть солевой кашицей.

Так что подсолите свою жизнь!

Даже если она у вас сладкая...

Яйца не золотые, а простые. Но о-очень много!

Обычно в зимнее время куры очень мало несутся, а могут и вообще не нестись.

Что можно сделать?

Знающие люди берут ящик, насыпают в него речной песок, перемешивают его с битым стеклом и ставят в курятник. И курочек не узнать: начинают нестись, как заведенные. Яйца буквально сыплются.

Кипяченая вода не приносит нам вреда?

Уважаемая редакция!
Слышала, что кипяченую воду называют "мертвой". Но ведь обычно принято пить только кипяченую воду. Или я ошибаюсь?
Заранее благодарна за ответ.

Оксана БАРСУК.
г.Орша.

Для пищевых целей следует кипятить воду, т.е. тем самым обеззараживать тогда, когда она берется из непитьевых источников. Водопроводная же вода в городах пригодна к употреблению и без кипячения (если, конечно, нет другого решения санэпидемстанции), так как проходит централизованную систему очистки, обеззараживания и санитарного контроля. Напротив, кипячение **хлорированной** воды приводит к образованию труднорастворимых соединений из хлора и частиц осадка — та самая накипь внутри чайника, которая здоровья, понятно, не приносит.

Следует помнить и о том, что вода, с точки зрения химии, — жидкий кристалл, она может принимать твердокристаллическую структуру — лед, снежинки и жидкую, т.е. с цепочками молекул. Именно структурированную воду наш организм усваивает легче всего. А она — в овощах, фруктах, талой воде, в соках и молоке (пастеризованных — 60 °С), а не стерилизованных — 100 °С). Кипячение же разрушает структуру воды, в том числе и в пищевых продуктах, и нашему организму надо затратить дополнительные усилия, чтобы ее усвоить.

Технический прогресс в бытовых делах не стоит на месте, особенно на Западе, где о своем здоровье люди заботятся. Найден способ избавления от накипи и связанных с этим проблем. Идеальный выход из этой ситуации — использование посуды фирмы "Цептер", в которой можно не только жарить без масла, варить без воды и соли вкусную и здоровую пищу, но и сохранять структурированную воду в приготовленных продуктах, поскольку они жарятся и варятся при температуре 60—80 °С. Об этой посуде мы уже рассказывали в одном из предыдущих выпусков рубрики. (Кто не смог прочитать, напоминаем телефон, по которому можно бесплатно заказать "презентацию" этой посуды: 37-55-51.)

Сохранение структурированной воды в продуктах, готовых к употреблению, важно и для профилактики процессов камнеобразования в почках, желчном и мочевом пузырях, солей в суставах и позвоночнике. Среди различных причин образования камней (желчных, почечных) есть и такая: потребляемая нами за сутки пища должна содержать не менее 2/3 воды, и преимущественно структурированной, поскольку наш организм в целом состоит на 72 % из воды.

Это повод задуматься тем, кто привык питаться всухомятку и кипятить по нескольку минут воду для чая или кофе. Так что делайте выводы. Желаю всем здоровья и добра.

Павел БОБРОВИЧ,
главный врач минского оздоровительного комплекса "Мечта".

Если корова потеряла аппетит...

Как показывает опыт многих сельчан, лучше корову недокормить, чем перекормить. Перекорм всегда опасен, очень часто животные теряют жвачку (то есть перестает работать рубец и корова не жует пищу).

Отличный способ вновь запустить работу рубца: на 1 л воды возьмите 1 стакан резаного чеснока — настоять не менее 2 часов и залить в корм.

Если в течение получаса не появится жвачка, то еще раз повторить процедуру. Этот несложный прием помог спасти от падежа не одно животное (имеются в виду коровы, быки).

Мои семена — ваш урожай

Семена лекарственных растений, цветов, помидоров и других овощей вышлю наложенным платежом. Каталоги — бесплатно.

Для ответа — подписанный конверт с полным набором марок по новому тарифу.

Адрес: 231231, Гродненская обл., Островецкий р-он, п/о Жукойни, д.Жукойни, дом 28.

Войтехович Роман Марьянович.

Ведет рубрику Павел СТАСЕВИЧ. Тел. 68-25-56.

Адрас рэдакцыі:
220013, Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.

Падпісана ў друк у 19.10.
Заказ № 59.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".

Галоўны рэдактар
Іосіф СЯРЭДЗІЧ

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

Серада, 15 лютага

Беларускае тэлебачанне

15.35 "Белвідэацэнтр" прадстаўляе. "Народныя мастакі".
16.05 Відзьма-нявідзьма.
17.10 Творчае аб'яднанне "Мой свет". Асоба.
17.25 "Роднае слова".
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.10 "Пяць зорак". Тэлегульня.
19.00 Міжнародныя навіны (Бі-бі-сі).
19.20 Студыя "Палітыка". Тэлевізійная прэс-канферэнцыя старшыні Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь М.М.Чыгіра.
20.05 "Радавод". "Грамніцы — палавіна зіміцы".
20.20 Люстэрка Сі-эн-эн.
20.35 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Палітыка".
21.55 Шоу-прагноз.
22.00 Кліп-канцэрт. Леанід Агуцін.
22.10 "Пераможца". Мастацкі фільм. 2-я серыя.
23.05 Навіны.
23.25 Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Навіны.
15.00 Паглядзі, паслухай.
15.20 "Падарожжа ў мінулае". Мультфільм (ЗША).
16.00 Цін-тонік.
16.20 "Элен і хлопцы".
16.50 Свет сёння.
17.00 Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.45 Хто ёсць хто. Н.Басаў.
18.00 Гадзіна пік.
18.30 "Дзікая Роза".
18.55 Тэатр + ТБ. Алег Табакоў.
19.40 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Маналог.
20.50 Алена Якаўлева ў мастацкім фільме "Ашалелая баба".
22.25 Хрустальныя ланцугі А.Марозава.
23.35 Аўта-шоу.
23.50 Прэ-экспрэс.

Канал "Расія"

15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Студыя "Рост".
16.05 Далёкі Усход.
16.45 "У гэты дзень..."
16.50 Рэпартажы з месцаў.
17.00 Ніхто не забыты.
17.05 "Масква—Казань: праз год".
17.35 Кінаафіша.
17.50 Зваротны адрас.
18.20 Свая гульня.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Рэк-тайм.
21.05 Ціхі дом. Праграма С.Шолахава.
22.30 Рака часу.
22.40 Аўтаімгненне.
22.45 Экран крымінальных паведамленняў.
22.55 Рэха фестывалю "Сузор'е-94".
23.40 Творчасць шчаслівых сноў.

Санкт-Пецярбург

17.40 Студыя "Уяві".
18.00 Гістарычны альманах.
18.50 Спорт, спорт, спорт...
19.10 Вялікі фестываль.
19.25 "Мануэла".
20.15 "Рускія напевы". Фільм-канцэрт.
20.35 Блеф-клуб.
21.10 Тэлемагазін.
21.15 Тэлеслужба бяспекі.
21.45 Спартыўныя навіны.
22.00 "Замак Пампон Руж". Маст. фільм. 1-я серыя.
22.30 Валейбол. Мужчыны. "Аўтамабіліст" — "Мілан" (Італія).

8-ы канал

18.00 Мультфільм "Бабар".
18.30 СОЛТЭК: "Слухі выключаны".
18.40 Усходнія адзінаборствы. Канон У-шу. Він-Чун.
19.00 Нямецкая хваля.
19.30 Тэлесерыял "Горац".
20.30 Агенцтва "Пармікс": "Гарадскі гадзіннік", "Навіны".
20.45 Мультфільм "Том и Джэры".
21.00 Студыя БМ.
21.15 Паліцэйскі серыял "Крутыя віражы".
22.10 Музычны фільм "Скарпіонс". Сусветнае турнэ.
23.00 Estragon Communications прадастаўляе: "Погляд з Амерыкі".
23.10 Тэлесерыял "Шанцы".

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае, з праясненнямі надвор'е, невялікі дождж. Тэмпература паветра ў Віцебску — 4—6, Магілёве, Мінску — 5—7, Гродне — 6—8, Брэсце — 7—9, Гомелі — 9—11 градусаў цяпла. У наступныя двое сутак: 16-га па паўночнаму захаду, 17-га месцамі чакаюцца дажджы. Тэмпература паветра ўначы — 0—5, удзень — 5—10 градусаў цяпла; 16-га па паўднёва-ўсходняй частцы — ад 9 да 14 градусаў цяпла.

Астранамічны каляндар — 15.02

Узыход і заход сонца: Мінск — 7.30, 17.18; Віцебск — 7.23, 17.04; Магілёў — 7.19, 17.07; Гомель — 7.13, 17.08; Гродна — 7.45, 17.34; Брэст — 7.41, 17.38.

Даўжыня дня ў Мінску 9 гадзін 48 мінут.

Поўня —15 лютага.

Всегда в наличии автотехника **МАЗ и МТЗ**

ФИРМА Копас

любая модификация,
комплектация по желанию заказчика,
осуществляем доставку и предпродажную подготовку.

Тел./факс: (0172) **39-42-75, 39-52-93, 32-77-81.**

Со склада в Минске:

БАЛКА № 16
КРУГ ⌀ 20 сталь 3ПС
КАТАНКА ⌀ 6,0
ТРУБА стальная оцинкованная ⌀ 102

Тел. (0172) **66-92-25.**
Тел./факс (0172) **32-91-17.**

МИКСТ
со склада в Минске и Молодечно:
стекло узорчатое
нитролак НЦ-218
холодильники "Минск"
реле времени 2РВМ
Тел. в Молодечно: (01773) 7-04-04, 7-08-24.

ЗАО "СТИНЭКС" **предлагает**

СТАНКИ: токарные, сверлильные, наждаки, фрезерные; отрезные: вулканитовые,ножовочные; долбежные; зубообрабатывающие, шлифовальные;
универсальный источник питания (сварочный полуавтомат) U=220-380V.

Гидропривод станочный

Тел. (0172) 21-47-75. Факс 21-57-25.

BOSCH
дрели, эл. рубанки, лобзики, перфораторы, шлифмашины, эл. пилы, пылесосы, бороздоделы и др.по каталогу.
Тел.: (0172) **21-78-98, 21-81-07.**

АВТОМОБИЛИ: МАЗ, УАЗ, МТЗ.

ИНСТРУМЕНТ: сверла, метчики, плашки, резцы; отрезные обдирочные шлифовальные круги, шлифшкурку на бумажной и тканевой основе; наборы рожковых ключей; наборы резьбонарезного инструмента.

СПЕЦОДЕЖДУ ***(костюмы х/б, куртки ватные)***
Тел.:(0172) 21-81-07. Факс 21-78-98.

ПОКУПАЕМ станки новые и б/у,инструмент, автокран.

Каждой женщине — безграничные возможности быть красивой

Фирма «Милонда», официальный представитель фирмы «Londa» в Беларуси, предлагает:

- средства для ухода за волосами, всевозможное парикмахерское оборудование фирмы **«LONDA»**;
- мыло, лосьоны, туалетную воду, бальзамы фирмы **«FLORENA»**;
- декоративную косметику **«INDRA»** фирмы «Берлин Косметик».

Телефон в Минске **265-073.**

FORTE

ПОСТОЯННО В ПРОДАЖЕ:

- ДСП
- фанера
- паркет
- гофрокартон
- гофротара
- смола КФЖ-М.

Тел. в Могилеве (0222) 25-80-02.

ПСП "БЕЛКОМСТРОЙ"

Реализуем со склада в Минске:

- а/м МАЗ-5551 (самосвал), МАЗ-53371-29 (бортовой)
- передние подвески в сборе, задние мосты скоростные, КПП 4 и 5-ступенчатые, рулевые механизмы в сборе, карбюраторы, топливные баки, корзины-диски сцепления к а/м "Волга"
- рулевые трапеции, радиаторы водяные, радиаторы отопителя, выжимные подшипники, поршневые группы в сборе, коленвалы с вкладышами, головки блока цилиндров в сборе и другое к а/м "Волга"
- крылья передние к а/м ГАЗ-2410, 31029
- диски сцепления к а/м УАЗ
- корзины-диски сцепления к а/м ГАЗ-53.

КУПИМ шины к а/м МАЗ, трактору МТЗ.

СНИМЕМ помещение под офис.

Тел.:(0172) 45-99-90, 48-03-11.

Организация реализует:

- диэлектрические перчатки, боты, коврики
- автоматические выключатели АП50, АК63М
- магнитные пускатели, контакторы
- счетчики однофазные, трехфазные
- трансформаторы тока
- реле времени 2РВМ, МИЛ
- металлорукав 0 15, пожарный рукав 0 50
- монтерские пояса, когти,лазы
- тестеры, мегаомметры
- клещи токоизмерительные, указатели напряжения
- краскопульты ручные СО 20В, компрессор "Финиш".

Тел. (01773) 6-48-24, тел./факс 5-48-09.

ВАШИ ПРОБЛЕМЫ — НАШИ ЗАБОТЫ!

Тел. для справок: (01653) 4-10-01, 4-20-09, 4-22-28; факс 4-14-19.

ПИНСКИЙ ОПЫТНО-МЕХАНИЧЕСКИЙ ЗАВОД принимает заявки и реализует по низким ценам:

- насосы КМ65-50-160, КМ50-32-125, ЦНС(Г) 38-44-220
- агрегаты электронасосные НЦ 25/32
- водоподогреватели скоростные типа ПВ, ПП
- задвижки Ду-50, Ру-10
- прицепы АПС-24
- полуприцепы УПЛ2012
- ножницы гильотинные СТД-9Е; НК-3421
- трубоотрезной станок 5Н428 и трубонарезной ВМС-2А
- котлы КВ-025, КП-100, КП-400Т
- рамы лесопильные Р63-4Б
- приспособления трелевочные ПТН-0,8; ПТН-30
- косилки ротационные КРН-2,1А

КУПИМ

- погрузчик ТО-18 или ТО-28 (б/у)
- снегоочиститель Д-902 (б/у).

Тел.: (0172) 328-361, 328-253.

НПО "ТЕХНОЛОГИЯ"
ПРОДАЕМ СО СКЛАДА В МОГИЛЕВЕ:
ПРОВОЛОКУ

- сварочную Св-08ГС ⌀ 0,8; 1,0; 1,2; 1,6; 2,0 мм
- сварочную Св-08ГА ⌀ 3,0 мм
- арматурную ⌀ 4,0; 5,0 мм
- пружинную ⌀ от 0,8 до 6,0 мм
- оцинкованную ОК ⌀ 0,6 мм.

ЭЛЕКТРОДЫ сварочные

- АНО-21 ⌀ 3,0 мм
- АНО-24 ⌀ 4,0 мм.

ГВОЗДИ строительные длиной от 40 до 120 мм.
ШИНЫ 15,5х38 (для трактора МТЗ).
НАСОСЫ дозировочные НД-1,0 1000/20 П 14.
ОГНЕТУШИТЕЛИ ОУ-3.

Факс (0222) 22-49-57, тел. 22-21-92.

ООО "Химсервис"
— В продаже —
УКСУСНАЯ КИСЛОТА "Ч" (99%)
Тел./факс (0172) 66-84-72.

Со склада в Слуцке

ПОГРУЗЧИКИ болгарского производства

ШИНЫ

АККУМУЛЯТОРНЫЕ БАТАРЕИ (тяговые)

ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ

Тел. (01795) 24-9-93. Факс 24-9-41.

Официальный представитель АО "СВЕТ" Белорусско-Российское СП "ЭЛТОР" (г. Жлобин) Тел./факс (02334) 2-34-24, 2-35-53, 2-73-09, 2-66-83.

ЛАМПЫ — 100 типов производства стран СНГ и Европы

СВЕТИЛЬНИКИ — 60 типов производства стран СНГ и Европы

ПРОЖЕКТОРЫ — 20 типов производства стран СНГ и Европы

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО ХИМСНАБ

ХИМПРОДУКЦИЯ

- **формалин на розлив;**
- **сода каустическая гранулированная;**
- **сода каустическая жидкая** (поставка цистернами);
- **хладон-12** (фреон-12);
- **хладон-22;**
- **хлористый кальций;**
- **бикарбонат натрия** (сода питьевая);
- **охлаждающая жидкость тосол** (полиэтиленовая канистра, 6л);
- **двуокись титана пигментная, марка РО-2, цвет белый, марка АРС, цвет белый.**

Тел. (0172) 516-064

- **сода кальцинированная;**
- **хлорная известь** (хлорка);
- **пленка целлюлозная** (целлофан пищевой);
- **тринатрийфосфат** ТУ 21-48-185-05763458-94;
- **сульфат натрия (в мешках** со склада).

Тел. (0172) 267-309

- **сода кальцинированная** (поставка вагонами);
- **формалин технический** ГОСТ 1625-89 (поставка цистернами);
- **сульфат натрия**, технический, сорт высший ТУ 21-24900204168-92 (поставка вагонами, насыпью и в мешках).

Тел. (0172) 26-08-11.

МЕТАЛЛОПРОДУКЦИЯ

- **проволока алюминиевая** марки АД-1 ГОСТ 14838-78 ⌀ 2.0 и 2.5 мм;
- **кольчужные фартуки.**

Тел. (0172) 26-73-09

- **трубы нефтепроводные** ГОСТ 20295-83 ⌀ 219 х 6;
- **трубы нефтепроводные бесшовные,** Ст.10–20 ГОСТ 8734-78 ⌀325 х 8;
- **трубы водогазопроводные** ГОСТ 3262-75 ⌀ 25;
- **трубы тянутые** ТУ 14-3-460-75 ⌀ 51 х 3.

Тел./факс (0172) 23-98-94.

Принимаем заявки на поставку продукции Первоуральского Новотрубного завода:

- баллонов любой емкости;
- труб эл./сварных, нержавеющих, тонкостенных, бесшовных, катаных, футерованных полиэтиленом, а также соединительных частей к ним.

Р/счет 2468747 во Фрунзенском отд. БелПСБ г. Минска, код 358.
Принимаются заявки на поставку химсырья в 1995 г. (письменно)
Адрес: 220030, г. Минск, пл. Свободы, 17, комн. 909.

КУПИМ МЕТАЛЛОПРОКАТ

- круг,
- лист,
- уголок,
- швеллер,
- арматуру,
- нержавеющую сталь.

Форма оплаты — любая.

Принимаем металл на хранение и реализацию.

Тел. (0172) **47-31-05, 47-27-95.**

для прачечных
- Стиральные машины (7, 14, 18, 25, 50 кг)
- Центрифуги (8, 25, 50 кг)
- Катки, гладильные машины
- Сушильные барабаны

компрессоры
- Передвижные, стационарные - (0,05; 0,53; 0,75; 1,75; 2,2; 3,5; 5,25 и более) куб. м/мин.
- 4ВУ1-5/9М2.

воздухосборники на 2 м3;

Тел. (0172) **31-42-69.** Факс **32-64-96.**

Со склада в Минске

OLIVER ФИРМА ОЛИВЕР

РЕАЛИЗУЕТ: оцинкованную проволоку, наборы эмалированной посуды (оптом).

ПРИОБРЕТАЕТ тракторы МТЗ.

Тел.: (0172) 77-31-09, 77-80-11, 78-68-21.

Продаем со склада в Минске:

САХАР

Тел.(0172) 631-247

ARESA SERVICE

ПСА "Белгражданстрой" ТРЕБУЮТСЯ:

водители, автослесари, газоэлектросварщики, рабочие строительных специальностей.

Тел. (0172) 69-16-15.

---

stomil East **"Стомил Ист"**

РЕАЛИЗУЕТ со склада в Минске и под заказ

КЛИНОВЫЕ РЕМНИ

всех профилей и размеров

для любого отечественного, импортного оборудования, сельхозтехники, автомобилей

ул. Маяковского, 115а, оф.50
Тел./факс (0172) 210-301, 216-440

БЕЛБИЗНЕСБАНК

ДЕПОЗИТ – выгодное размещение денежных средств под гарантию банка.

Тел.: (0172) 768-939, 344-598.

НАДЕЖНОСТЬ – НАША ПОЛИТИКА

ПОРОЛОН

Тел./факс (0172) 64-84-65.
Тел. 64-79-73.

ФИРМА КРАСІКО

Тел.: (0172) 633-557, 340-775, 639-334, 635-851, 649-798, 634-824, факс (0172) 634-460

СРОЧНЫЕ ПЛАТЕЖИ

из **РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ** в **РОССИЮ, УКРАИНУ, КАЗАХСТАН и обратно**

РАЗМЕЩЕНИЕ СВОБОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

г. Минск, просп. Ф. Скорины, 155/2

Предлагаем:

- бязь,
- ситец,
- ткань для рабочей одежды.

Тел./факс (0172) 566-548.

Внимание застройщиков!

АО "Кровля" ПРЕДЛАГАЕТ

КРОВЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ

- Оптовым покупателям — скидка.
- Поставка — без ограничений.

Тел. в Осиповичах: (02235) 22-477, 24-542; факс: 22-814, 26-670.

"ТЕХНИКОН"

официальный представитель АО "МОВЕН", АО "Климотехника" и АО "ДоКон"

Мы восстанавливаем старые связи

имеет честь предложить Вам

промышленные вентиляторы:

- радиальные общего назначения ВЦ14-46 №№2-8, ВЦ4-75 №№2.5-12.5, ВЦ4-70 №№10-16, ВЦ-12-49 №8, АВДм-3.5, ВР132-30 №№6.3-10, ВЦ6-20 №8, ВР7-20 №8, ВР100-45 №№5-8;
- радиальные взрывозащищенные ВЦ5-35 №№3.55-8, ВЦ5-45 №№4.25-8.5, ВЦ5-50 №№8,9, ВЦ14-46 №2.5-8, ВР4-75 №№2.5-8, ВР6-13 №№6.3, ВР6-28 №6, ВР6-27 №6.3, В0-6-300 №4-12.5;
- радиальные коррозионно-стойкие ВЦ14-46 №№2-8, ВЦ4-75 №№2.5-8, ВЦ4-70 №16;
- крышные вентиляторы ВКРМ №№4-12.5;
- осевые вентиляторы В0-6-300 №№4-12.5, ВОП-12.5, ВО-6-290-11;
- запасные части к вентиляторам /рабочие колеса, виброизоляторы пружинные ДО №№38-43/

кондиционеры:

- промышленные автономные КПА1-2,2-01.2М, КПА1-4,4-01М, КПА1-7,0-01М, КПА1-11-01М, КПА1-3.5-0.4М, КТА1-3.15Э-04.04, КТ1,0-4.1А, КТ1,0-4.2А, КТ1,0-4.3А, КТ1,0-4.3Б, КК2-1.2-01М;
- медицинские автономные КМ1-2-01, КМ1-4-01А;
- неавтономные КНБ-3.15-01М, КНБ-6.3-01М, КНБ-10-01М, КНБ-20-01М, КНТ-1,6-01А.

отопительное оборудование:

- воздушно-отопительные агрегаты АО-ЭВР №№2-5, ВТУ №№5-8, СТД 300П, АО2-10-02;
- завеса воздушно-тепловая ЗТ.В2-28;
- калориферы стальные пластинчатые КВБ-П №№8-11;
- калориферы биметаллические КСк3-6 - КСк3-12, КСк4-6 - КСк4-12, КП36-СК - КП312-СК, КП46-СК - КП412-СК;
- электрокалориферы ЭК-15,30,45 кВт

сжатые сроки поставки
система скидок
консультации

210010, г. Витебск, ул. Гоголя, 8 — тел./факс (02122) 544 10

Panasonic

лучший выбор для Вашего офиса

Телефоны
Телефаксы
Панафаксы
Офисные МиниАТС
Копировальные аппараты

Гарантия 1 год Panasonic

TAIR (0172) 232-881, 231-567
Официальный дилер **Matsushita Electric Industrial Co.**

АССОЦИАЦИЯ АСПЕКТ

185х15
220х508, 240х508
АВТОШИНЫ
260х508
320х508

ТЕЛ. (0172) 774721, 775541

ООО "Белинтерхим"
Тел. в Дзержинске (216) 5-12-55.

ПОСТОЯННО В ПРОДАЖЕ

КИСЛОТЫ:
- азотная;
- серная аккумуляторная;
- серная техническая

ЛАК-НЦ 218
растворитель-646.

Принимаем заказы на продукцию Загорского ЛКЗ.

Предлагаем **ПОДСОЛНЕЧНОЕ МАСЛО**

Незаменимый продукт для производства майонезов и кондитерских изделий!

рафинированное, дезодорированное, вкторизированное с кислотным числом 0,22

18 л 16,2 кг

Турция

Тел. (0172) 56-65-40.

ПРОДАЕМ:

- лемех П-702
- долото ПГЦ
- боковину ПГЦ.

Тел./факс (0172) 40-97-44.

ПОСТОЯННО РЕАЛИЗУЕМ
со склада в Минске:
тормозную жидкость

«РОСА»
АЦЕТОН

Принимаем заказы на поставку **АЦЕТОНА:**
- *технического*
- *чистого*

Тел./факс (0172) 52-49-72.

Dainova

МЭЛЁДЫЯ МАГУТНАСЬЦІ

ЛІСТЫ
***гарачакачаныя** (Ст 08кп)*

s = 2,0	**3.220.000**
s = 2,5	**3.200.000**
s = 3,0	**3.065.000**
s = 3,9	**3.030.000**
s = 5,0; 6,0	**2.900.000**

ЭЛЕКТРОДЫ

АНО - 4 - 5	**5.180.000**

ЦЬВІКІ

L = 80...200	**4.135.000**

*Кошты на **13.02.95 г.** (у бел. б/н руб./т пры набыцьці **5т і болей**) Адгрузка са складу на Беларусі самамала 1 тона*

МІНСК: 302-465** (4 лініі); **305-818

НПТК "СТРОЙИНДУСТРИЯ" покупает

электротали любой грузоподъемности.

Тел./факс (0172) 254-995.

ООО "МЕТЕОР" ПРЕДЛАГАЕТ:

- **ЭЛЕКТРОТЕЛЬФЕРЫ;**
- **ЛИСТ СТАЛЬНОЙ** (толщ. 1.0; 1.5; 2.0; 2.5; 3.0; 5.0; 6.0 мм).
- Осуществляем грузоперевозки (КамАЗ, 60 куб. м).

(0172) 47-18-23

ЛИСТ г/к 3, 6, 10, 12, 16
КРУГ х/т ⌀ 22, 32
КРУГ г/т ⌀ 36, 80, 90, 100, 150
УГОЛОК 90

КРАСКИ
МЛ-12
ЭМАЛИ ПФ
НИТРОЭМАЛЬ НЦ-25
ПАРКЕТНЫЙ ЛАК ПФ-231

КАБЕЛЬ силовой, ПРОВОД марки АС
Со склада в Минске

Тел. (0172) 68-37-72.

Фирма *"Винс-К"* — поставщик кабельной продукции в Республике Беларусь предлагает со склада в Минске:

КАБЕЛЬ
ЦЕНЫ САМЫЕ НИЗКИЕ в Беларуси

ААБлУ (10) 3х95
ААБлУ (10) 3х120
ААБлУ (10) 3х150
АВВГ 4х25
АВВГ 3х70+35
АВВГ 3х240
КГ 3х75
ТПП 50х2х0.35, 30х2х0.35, 20х2х0.35

Принимаем заявки на поставку кабеля АВВГ, ААБлУ различных сечений.

Тел./факс: (0172) 27-50-72, 78-75-79 (с 9-00 до 17-00).
Филиал г. Гомель тел. (02322) 3-53-21.
Филиал г. Витебск тел.: (0212) 98-01-94, 37-36-60.
Филиал г. Брест тел. (01622) 6-20-85.

МП "Экспресс-сервис" ОСУЩЕСТВЛЯЕТ:
ОПЕРАТИВНУЮ ОПЛАТУ СЧЕТОВ по Беларуси, России и Украине,
Т.(0152) 39-95-38, 39-95-63

ГРУЗОПЕРЕВОЗКИ объемом до 82 м³.
Тел. в Гродно (0152) 39-95-63

ПРЕДЛАГАЕТ со склада в Гродно

КРУГ кл. А-I ст.3сп ⌀⌀18, 20,
АРМАТУРУ АТ-У ⌀12;
дл.-6.7 м; ⌀14 дл.-6.6м;
АРМАТУРУ А-Ш ⌀12;
ТРУБУ ГОСТ 8732-78 219х8;
ПРОВОЛОКУ В-1 ⌀4;
КАТАНКУ ⌀5.5;
ЛИСТ Х/К 1.5мм; 2.0мм ст.08кп.

ПОСТОЯННО ПОКУПАЕТ
МЕТАЛЛОПРОКАТ и ТРУБЫ
Тел. (0152) 44-31-77, 45-35-99, 44-12-75
(0172) 52-56-89
(0162-2) 3-78-00

ПРОДАЕТ **АВТОШИНЫ**

220х508Р, 290х508Р, 240х508Р, 260х508Р, 280х508Р, 300х508Р, 320х508Р, 8.40/15, 7.35/14, 6.40/13, 185/15, 15.5/38, 530/610 720х665, 165/80Р13, 205/14

АККУМУЛЯТОРЫ:
6ст-50, -60, -75, -90, -120, -190, 3ст - 215

Рассмотрит предложения по закупке АКБ и автошин заводов СНГ.
Со склада в Гродно: (0152) 45-29-26, 47-15-85, 44-01-50.
Со склада в Бресте: (01622) 3-11-58, 6-57-08.
Со склада в Минске: (0172) 52-56-89.

ООО "Ясон"

Реализуем со склада в Минске:
уголок 35х35, 50х50, 63х63, 75х75, 80х80
сталь листовую х/к 1.2, 1.5 мм
сталь листовую г/к 4, 5, 6, 14, 16, 20, 25 мм
арматуру AIII 35 ГС ⌀ 12-25 мм
швеллер N 12

Заключаем договоры на поставку металлопроката в кратчайшие сроки.
Тел./факс: (0172) 78-49-96, 78-49-83 (с 9.00 до 17.00).

Филиал ООО "Ясон" г. Гомель реализует со склада:
арматуру AIII 35 ГС ⌀ 14 мм
уголок 75х75
Тел. (02322) 3-53-21.

Филиал ООО "Ясон" г. Витебск реализует со склада:
арматуру AIII 35 ГС ⌀ 14 мм
уголок 75х75
Тел. (0212) 98-01-94.

Филиал ООО "Ясон" г. Брест реализует со склада:
уголок 45х45, 50х50, 63х63, 75х75
швеллер N 24
Тел. (01622) 6-20-85.